

XI. A természetbeni közmunka:

Table with 4 columns: A főszo- bírói járás neve, Igás napszám, Kéi, kibordandó garmada. Rows include Pécska, Arad, Világos, Radna, Elek, Kisjenő, Ternova, Borosjenő, Borosbes, N-halmagy, Összesen.

XII. A népiszkolai közköztartás állásának kitüntetését végett a tankötelesek iskoláztatási adatait a következőkben van szerencsém előadni.

Table with 4 columns: A főszo- bírói járás neve, A tankö- telesek száma, Oskolába jár nem jár száma, Intések bírság száma. Rows include Pécska, Arad, Világos, Radna, Elek, Kisjenő, Ternova, Borosjenő, Borosbes, N-halmagy, Összesen.

Arad megye a megye 38 községében 581 van, melyek közül 510 rendszeren látogatja az iparos iskolákat avagy az ismétlési esti és vasárnapos iskolákat.

XIII. A törvényhatósági bizottság tagjai közül a lefolyt évnegyed alatt Knauer József volt petriai körjegyző, Deutsh József volt M. Világos községi bíró és Kertay Iván huny- tak el.

XIV. Az aratás közpészeren aluli eredményt mutatott; a kapás növények, különösen a tengei a legrosszabb termést hozták.

Aradon, 1886. évi október hó 18-án. Ormós Péter, alispán.

Aradmegye törvényhatósági bizottsága 1886. évi október hó 25-én d. e. 9 órakor tartandó rendes közgyűlésén tárgyalandó ügydaraboknak folytatásos sorrendje:

- 44. Közmunka és közlekedési m. kir. miniszter intézkedése a közmunkaügyi és a törvényhatósági utak kezelésében tárgyalt alkotott törvényhatósági szabályrendelet módosítása tárgyában.
45. Oszádmegyei községének átírata a Mezöhegyes község kérelmére elrendelt határjárásról leendő képviselőket iránt.
46. A megyei alispánjának jelentése a megyei házi pénztár 1885. évi számadása tárgyában.
47. A megyei alispánjának jelentése a tisztviselői nyugdíjalpóló 100 drb. arad-cesanádi egyesült vasúti elsőbbségi részvény megvételének jóváhagyása iránt.
48. Az arad-cesanádi egyesült vasutak igazgatóságának átírata a szent-anna-kisjenői vonalrész kiépítéséhez megajánlandó törvényhatósági segély tárgyában.
49. Özv. Tabajdi Károlyné kérvénye az eddigi birt lakoszálynak tavaszig leendő használhatóságának engedélyezése iránt.
50. A megyei árvászeknek jelentése Barbus Demeter német.
51. Jelik Györgye szabadhelyi.
52. Stefanik Mihály új-faz-vársándi.
53. Berár Todor sikulai.
54. Zorád Zakab rom-világosi lakosok ellen fennforgó behajthatatlan gyámpénztári követelések leírása iránt.
55. A kisjenői járás főszo- bírájának jelentése, melylyel Szekudvar községének hullaházak felépítése iránt hozott határozatát bemutatja.
56. Az aradi járás főszo- bírájának je-

lentése, melylyel Györök községének az ottani telepek legelő-adója és tenyésztési költségének leírása iránti határozatát bemutatja.

57. Az aradi járás főszo- bírájának jelentése, melylyel Györök községének az ottani székely telepek közmunkaváltásig tartozásának leírása tárgyában hozott határozatát bemutatja.

58. Az aradi járás főszo- bírájának jelentése, melylyel Györök községének az előjárók fizetésének felelőse tárgyában hozott határozatát bemutatja.

59. Az aradi és borosbesi járás főszo- bírájának jelentése, melylyel Györök községének, illetve Borosbes községének által a ménesi vin- czellér-képezde növényeké számára tett ösz- tönidjék tárgyában hozott határozatát be- mutatja.

60. A borosbesi járás főszo- bírájának jelentése, melylyel Kiszindia községének a Dreiholez Agoston fakeskedő részére vissza- fizetett közöltség miként leendő fedezése tárgyában hozott határozatát bemutatja.

61. Az aradi járás főszo- bírájának je- lentése, melylyel Györök községének, a község és Koczó Károly jegyző között a kataszteri munkálatok teljesítése tárgyában létrejött szer- ződés jóváhagyása tárgyában határozatát be- mutatja.

62. Az eleki járás főszo- bírájának je- lentése néh. Báró Tomassich Imre hagyatékát terhelő közmunkaváltás leírása tárgyában.

63. Az aradi járás főszo- bírájának je- lentése, melylyel Szentlényfalva községének a birtokváltozások megszorítását célzó határo- zatát bemutatja.

64. Az eleki járás főszo- bírájának je- lentése Weisz Sándor közmunkaváltás-tartoz- zásának leírása tárgyában.

65. Az aradi járás főszo- bírájának je- lentése, melylyel Madrizest községének a köz- legelő egy részén nyitandó közszénbánya iránt hozott határozatát bemutatja.

66. Aradmegyei járási irnokok kérvénye fivetsfelemelés iránt.

Aradon, 1886. évi október hó 20-án Kabdeho Kálmán, főjegyző.

Külföld.

Két röpirat a bolgár-ügyben. A napokban két röpirat jelent meg, melyek a bolgár-üggyel foglalkozva, a most Bulgáriában felszínre lévő két ellentétes áramlatnak a kifejezésül tekinthetők. Az egyiket Stojanow a philippopolis államcsiny egyik főtenyezője írta s azt fejt ki benne, hogy Oroszország már egy lustrum óta Bulgária ellenségének bizonyította magát; Bulgáriát soha senki oly hevesen nem támadta meg, mint az orosz sájtó a philippopolis esemény óta; Philippopol, Siivno, és Tatar-Bazardsik utcáin ittas parasztok, orosz agensek vezetésével, le Battenberggel! Eljén az orosz cár! kiáltásokkal botránkoztatták meg a hazafias bolgárokat.

Továbbá constatálja Stojanow, hogy az augusztus 21-iki államcsiny 30-40. orosz pénzben megvetett egy érvittelevegbe. A szerző tanukra hivatkozik s állítja, hogy Zacharow orosz katonai attaché kísérleteket tett, hogy Bulgáriában zavarokat támasz- szon. Majd élesen bírálja a Kaulbars tá- bornok ismertes jegyzékében foglalt 12 pon- tot s azt mondja, hogy az a kormány, mely ilyen eszközökhöz folyamodik, nem követhet tisztességes cselekedet.

Az orosz kormány — folytatja Stojanow, — zavarokat s lázadásokat igyekszik előidézni Bulgáriában, mert arra számít, hogy akkor a bolgárok maguk lesznek kénytelenek föl- kérní Oroszországot, hogy rendet csináljon köztük; másfelől meg azt is célozza az orosz kormány a zavarok és lázadások támasztásával, hogy ezek alapján bebizonyítsa Európának, miszerint a bolgárok méltatlanok a szabadságra és függetlenségre. Mind a mellett azt véli szerző, a bolgároknak nincs okuk ké- tségsé esni, mert vannak Európában olyan népek is, melyek pártjukat fogják. Végül azt javasolja, hogy a sobranje válasza meg újra

othon játszott. Lissza lelkesedéssel játszott, a szegény hercegre gondolt, a ki a hóban eltemetve, fénnyel közepette rideg otthoná- ban szomorúan és egyedül él.

"Hercegné!" gondolta magában, "millio- mosnó! Szeretve egy becsületlen, gyengéd érzésű férfutól! Mindezt nekem volt szánya. És most feleséges legyek a jelentéktelen em- bernek, a ki illatával megmetyelzi a levegőt és a ki az én tizezer rubelem után horgászki- ... Soha!"

E gondolat annyira föllekesítette, hogy a keringő végét szélsőbességgel játszotta.

"Bravo, bravo!" kiáltott Tsudesszov és keztyus ujjainak hegyével tapolt. "Kisasszony, önnek gyönyörű tehetsége van."

A játék alatt ő is elmelkedett. Ez ünne- pely az ő tiszteletére rendezett. Ott, egy nyomoruságos viskó tulajdonosát, Kumjasszin grófné meghívta ebédre, onakuhaga kezén- k hivatalosan kérje volt. Lakodalma a fényes palotában lesz megtartva és a grófné unoka- öcsének fogja szolgálni, és egy csinos lakást rendez be számára. Egy elegans, szép szelle- mes asszony, a ki együttal művésznő a zongorán. fogja háztartását vinni. Főlebbvalói meg fogják látogatni és felesége pártfogásá- nak révén hivatalosan gyorsan fog emelkedni. Gondolatának csillogó koronáját az első osz- tályu szent Anna-rendre való kitüntetés képezte. "Ha ennire jutottam, egy kis szeretőt fogok magamnak tartani ..."

A szerető volt vágyainak netovábbja. De mig meg nem hízasodott, nem volt szabad reá gondolni. Az ilyesmi árt különben az olyan embereknek, akik előleptésre várnak.

Tsudesszovot meg kétszer meghívták ebédre, de a fogadtatás kevésbé fényes volt. Kisebb levén a társaság, Lissza tartózkodóbb volt, de azért meglepte néniét elfogultatásága által.

Február egyik vasárnapján a grófné ma- gához kérte Górovny asszonyt. Igén barátasá- gosan fogadta, átölelte, kedves unokanővére-

fejedelmlül Battenbergre, mert csak ő viselheti méltán a bolgár koronát; vagy ha ez nem volna lehető, akkor ki kell kiáltani a közár- saságot, két évenként választandó elnökkel.

A másik röpirat, mely állítólag Zankow által inspiráltot, szintén Bulgária helyzetét tárgyalja; óva inti a kormányt, hogy tátoz- kodjék elharmarkodott lépésektől Oroszországgal szemben; határozatlan ellenzi az orosz occu- pációt s a következőket javasolja.

A mostani kormány (regenség és mi- niszterium) lépjen vissza s helyét foglalja el olyan kormány, mely ugy a nép, mint Orosz- ország bizalmát bírja; a hadsereg létszáma a fejedelmválasztásig 5000 főre szállíttassék le; magasabb rangu orosz katonatisztek bevonása a hadseregbe, kik a katonai szakban elismert tekintéllyel lévén, a hadsereg katonai vezeté- sét átvegyék s annak szellemét és fegyelmét fokozzák; — Oroszországhoz való jó viszony helyreállítása és rokonszenv nyilatkozatok a cár nányában; — Ignatiev tábornok (I) vagy más alkalmas egyéniség fejedelmül választása a bolgár trónra. Mindenesetre azonban a me e t származásu fejedelm választását ki kell zárni; — kelletlen egyéniségek, kik az ország békéjét és nyugalmit zavarják, bizonyos időre internálándók; az alkotmányt olyatán módon kell megváltoztatni, hogy bizonyos semmítveők és politikai üzérkedők az országot szóval és írással ne nyugtalanítsák; s végül ki kell szabadítani az aug. 21-ki államcsiny miatt elfogottakat.

A két véleményáramlat, mely a bolgár népben küzd, e két röpiratban is ki van fej- jezve. Eddig meg az első az, a mely diadal- maskodott. Az oroszellenes párt meg mindig ura a helyzetnek s vereségtől nem is kell tartani, csak éppen, ha azon túlszokra ra- gadtatná magát, melyekre — mint a fentebbi röpirat is mutatja — némely tényezőben meg van a hajlandóság.

Legujabb posta.

Kaulbars új jegyzéke. Kaulbars tábornok Natsévits bolgár külügy- miniszterhez ujjal jegyzékét intézett, mely arra figyelmeztet, hogy Oroszország, mi- után a bolgár kormány vonakodott annak jó- akaró tanácsait követni és megejté a válasza- tokat, jövöben a regenség minden intézke- déseit, mely ellentétben áll a pétervári cabi- net felfogásával, illegálisnak fogja tekinteni. — A bolgár kormánykörökben azt a véle- ményt táplálták, hogy a Sophiába érkezett Gad- ban effendü a törvényes rendet célzó javaslá- tokat hoz kormányától. Azonban úgy látszik, hogy Gadban effendinek utasításai szerint Kaulbars actióját kell támoga- tni.

A török kormánybiztos és a bolgár sobranje ülése. Gadban pasa török biztos 20-án egy jegyzékkel nyújtott át a bolgár kormányának, melyben kormányának nevében a sobranje elnapolását a következő okokból javasolja: Oroszország a választásokkal és a sobranje egybehívásával nem ért egyet, s a nagyha- talmak még nem határozták a bolgár trón be- töltesére nézve. Még több Bulgáriát illető ügy függöben van. Bulgária köve van ber- lini szerződéshez. Gadban megjegyezte meg, hogy a sobranje a fentebb említett okoknál fogva céltalan és eredménytelen lesz. A bolgár kormány elhatározta, hogy a jegyzékre az válaszként, hogy a sobranje elnapolása az ország alkotmányával és törvényeivel össze nem egyeztethető, és hogy ennek megsértése mellett a kormány nem vállalhat kezeséget a rendűrt s nyugalomért. A váratlanul érke- ző törökjegyzék, mely által az orosz követel-ések részben támogatást nyertek az illetékes körökben nagy izgatottságot idézett elő.

A pétervári politika. Pétervár- ról jelentik október 20-iki kelettel: A péter- vári cabinet politikáját nem chauvinis- ticus lapok nyilatkozatai után kell meg- ítélni, melyek szünet nélkül sürögtek Bulgária occupációját azon indoklással, hogy ezt Orosz- ország becsülete kívánja. A kormánykörökben nem változnak ebben a nézetben és azt hi- szik, hogy ha Oroszországnak valóban fegy- nek" nevezte és minden bevezetés nélkül így szólott hozzá: "Lisszának találtam férjét, egy ki- tündő elvekkel, szép állással és öt-hatezer ru- bel évi jövedelemmel bíró férfit. Leánya éven- kint hatszáz rubelt kap gombostűpénzt; ez hozományának évi kamata; ezenkívül adok neki csinos kelengyét, bubutorozom lakását; egy évre kifizetem a lakbért. Vane- ellen- észrevétele?"

Az egészen készületlen Górovné csak közönetet lirt mondani. Teljes elismerését fejezte ki a grófné iránt; de miután némely pörias hibája mellett sok természetes észze birt, mégis megengedte magának a kérdést: "Hozzá illik-e ezen ur jellemé leányomé- hoz. Tetszik-e neki?"

"Az nagyon természetesnek fogja talál- ni, hogy ezen ur jellemének az ön leányához való egyeztetéséről nem lehet szó. A nőnek a férjhez kell alkalmazkodni, és ezért jó fiatal- nos férjhez menni, mikor még a "ellem hajlékony."

Kumjasszin gróf e pillanatban nagyon messze volt, mert ha jelen van, jó nevelése dacára, a grófné nyilatkozatánál össze esapta volna kezét.

"Megengedem," szolt Górovné határozat- lanul, "de hogy tetszik Vasszilisszának?"

Szívesen látja. Mit kíván többet. Remé- nyem, csak nem óhajta, hogy ő inditár- nyozza a férjnek, hogy szökjenek meg, így a házasság egy hóval hamarabb létre jöven."

"De mégis megengedi, hogy leányomat megkérdezzem?" szolt Górovné, a ki életében most először érezte, hogy a grófné anyai jo- gaitól tényleg megfosztotta.

"Ellenkezdeleg, kérem, hogy a közlötök- ről ne szóljon neki semmit. Nem szeretném, ha befolyásolva lenne és hogy lelkiismerete- sen járhasunk le, a választásnál teljes sza- badságot kell neki engednünk."

Górovné megkönnyibülten lélegzett föl. A grófné szavai után az erkölcsi kényszerít- zárvá látta.

(Folyt. köv.)

verhez kellene nyulnia, nem a mostani so- phiai tényezők által bíratnék arra. Ennek kö- vetkezése a békés hangulat erős- bök és ennek végleges győzelme annál biztosabb, miután az nem political conjunctu- rákon, hanem az általános békeszükségleten alapszik.

TAVIRAT.

A horvát renuntium.

Budapest, október 21. (Az "Aradi Közlöny" eredeti távirata.) A renuntiumot ma adták át a horvát kül- döttségnek. Utóbbi albizottságot fog választani, mely f. hó 29-dikéig jelentést fog tenni. A delegatiók első ülése valószínűleg novem- berhó 3-án tartatik meg.

NAPTAR.

Október 22. Péntek. Róm. cath. napt. Kordula. — Prot. naptár Kordula. — Görög-öröz naptár (október 10.) Eulamp. — Nap két 6 óra 30 percz. Nyug- szik 4 óra 57 percz.

Ok. 22. A "Kölcsey-egyesület" természetzeni elő- adása a főgymsziumban d. u. 5 órakor.

Október 25. Aradmegye törvényhatósági közgyű- lése délelőtt 9 órakor.

HIREK.

Arad és Vidéke.

Jekelfalussy Lajos belügyminiszteri tanácsos ur, az államrend-éség főnöke tegnap délután Aradra érkezett.

Simor herceggímás jubileuma. Amint lapunkat értesítik, Si mor János herceggímás jubileuma alkalmából a magyarországi minioratrend részéről — mint azt az 1886. július 27-én Miskolczon tartott nagygyűlésen a rend tanácsa elhatározta — Jánosy Dömönj rendfőnök és Gmitter Alfonz csütörtökei házfőnök fog Esztergomba utazni, hogy ott az ünnepélyen a jubiláló főpápnak a rend tiszteletét és érzelmeit tolmácsolja. — Minthogy Jánosy Dömönj rendfőnök ur egyuttal Arad városának plébánosa is, a herceggímás előtt Arad város catholicus közön- sége hódolatának is kifejezést fog adni.

Arad város tanácsa a járványbizottság határozatának foganatosíthatása céljából tegnap délelőtt rendkívüli ülést tartott. melyben a következő ügyeket intézte el: Hogy a járvány-kórház a legelőre járó marhák — s a temetőbe menő emberek kiváncsisága elől elzárathassék, bekerítésre határozottat el, a kivittelt Salacz Gyula plágmester, Virágh főmőrmök és Parecz tanácsnokból álló bizottság fogja eszközölni. A gyufagyárnak az inficiált házakból kiköltözötték részére leendő kibérülésénél az ügyesség a főkapitányal egyetértve bizatik meg; az egyszerű butorok s szerelvények beszerzését plágmester, fő- kapitány és Parecz tanácsnok fogják esz- közölni. A karbolsav bevásárlásánál a kamarás utasítatik a vásárlást az orvosi hivatal egyik tagjának jelenlétében eszközölni. Az érkező vonatok utasainak megvizsgálásáért dr. Vuia orvosnak 3 frt napidij utalványozatik. Elnök jelentése, hogy a járvány-kórház segédorvosául Sipos Stern Mór e hó 20-tól 5 frt napidij mellett fölvetve, jóváhagyólag tudomásul vé- tetett, s fizetése folyósítottat. A vasuti igaz- gatóság megkeresett határozatott oly hely kijelölésére, hová az esetleg betegem érkező utasok kórházba szállíttatásukig elhelyezhető- lesznek. A Simaival kutja használatát tárgyában megkötött szerződés jóváhagyottat. A járvány- kórháznak a városházával telephonnal leendő összeköttetése kimondottat. A betegek szállí- tására fölvezt 4 egyen részére kiszemelt — Kohn fakeskedő tulajdonát képező marsor- parti ház kibérülésével főkapitány megbízottat, s infékedés történt arra n'zve is, hogy a betegszállító fölismérhető jelvényekkel lát- tassanak el. Végül Parecz tanácsnok azon je- lentésére, hogy a bor, sör és pálinka kimé- rési jogáért az utolsó árverésen legtöbb ígéro Berger Bernát volt 700 forinttal, az ügyész- ség utasítva lett a szerződés megkötésére, hogy a bérlo az esedékes bérösszeget a pénz- tárbu beszozáltathassa.

Telephón a város házá és járvány- kórház közt. Dr. Darányi János főorvos indítványára a járványbizottság megkeresést intézett a városból telephón létesítését végett a város házá és járványkórház közt. A ta- nács a megkeresésnek helyet adva, a tele- phón létesítését elhatározta és pedig költség kimelés szempontjából bérlet utján. A bér- összege havonta 6 frt, mivel pedig bérelni csak 3 évre lehet, a járvány megszüntetése esetére tüzjelzől fog használtatni. Ha a vá- ros maga állította volna föl, a kiadás 450 frtot tett volna ki. Igaz ugyan, hogy ez esetben a vezeték a város maradt volna, csakhogy 6-7 év után a vezeték oszlopait újakkal kellett volna kicserélni, így amel- lett, hogy egyszerűen 450 frt fizetettét volna ki, takarékoság nem lett volna elérhető.

Aldozatkészség a szerencsétlenség- ben. A t-bánhegyesi szegény izraelita felsze- gélésére dr. Rosenber g Sándor aradi főrabbi ur 15 frtot gyűjtött. A korábban kinu- tott 63 frt 20 krral gyűjtésünk így 78 frt 20 krra növekedett.

A természetzeni felolvasások ma kezdődnek a lycaum természetzeni szertárá- ban. A rendezőség nyugodtan néz eléje ez- esteknek, mert meg van elégedve a jegyek ke- letével és a művelt közönség érdeklődésével, melyet az estélyek iránt tanusit. Ritka al- kalma van a közönségnek, hogy a fontos tárgy minden részletével megismerkedhessék és a szebbnél-szebb kísérletek sorában gyö- nyörködhessek. Az ott résztvevő közönség ké- nyelmére való tekintettel az előadások 5 óra- kor pontosan kezdődnek, úgy hogy utánuk minden fennakadás nélkül lehet esetleg szin- házba menni.

A cholera állása Aradon. Tegnap a járvány nagy kíméletet tanusított a lakosság iránt, s nem kívánt újabb áldozatot sem a betegek, sem az egészségesek sorából, így megmaradt az egyetlen beteg ápolás alatt. A cholera iránt természetesen tartotta magát, mire az adott alkalmat, hogy bizonyos Ke- esegi Anna nevű eseléd az Eötvös-utca 9. számu házában, hova csak tegnapelőtt este mint kórházból kibocsátott állt szolgálatba, a mult éjjel cholera tünetek közt megbetegedvén, tegnap reggel a járványkórházba csakugyan kiszállítottat, azonban orvosi megfigyelés után kiderült, hogy baja csak gyomorgöres volt, minden más cholera jelenség nélkül; mivel azonban a kórház eddig ugysis üres volt, s így inficiálva még nincs, ott hagyaték ápolás alatt.

Bogdánffy Gyula makói ügyvéd, Bog- dánffy Gergely közistizületben részesülő aradi ügyvédnek unokaöccse, Makón elhalt. Teme- tése, mint nekünk írják, általános részvét közt tegnap ment végbe.

A vízzürök kötelező beszerzése iránti kapitányi rendelet a járványbizottság tegnapelőtti véleménye alapján a tanács által visszavonottat. A szakvélemény s erre alapi- tott tanácsi végzés indokait lapunk tegnapi számában már megemlítettük.

Betiltott vásár. A Füzese- Gyarmati e hó 24-án megtartandó orszá- gas vásár a cholera-járvány behurcolásá- nak megakadályozása végett, továbbá a Bat- tonyán, nov. 1-én és Sajótyán, nov. 6-án megtartandó szintén országos vá- sárok a Nagy-Lakon föllépett cholera-járvány miatt betiltattak.

Simay-kút bérlete. Mint tudva van, a járványbizottság tegnapelőtti ülésében határozattal kimondotta, hogy a kávesök, vendéglősök és szódavizgyárosok vízzürök- leteiket a Simay-kútból tartoznak beszerezni. Ugyancsak ajánlva lett a lakosságnak is, hogy amennyire lehet, e kút szűrt vizével él- jenek. Nagyon természetes, hogy e rendel- kezés ellenében a városnak szerződnie kellett a tulajdonossal, ki is a szerződést napi 3 frt bérösszeget fizetésének kötelezettségével megkötö- tte. A tanács e szerződést jóváhagyta, s a kútnak szivattyuval ellátását és közhasz- nálát b a t a d a s á t elhatározta.

Uj hittudor. Trailescu János az aradi román püspöki seminarium helyettes tanára az elmúlt héten a csernoviczi egyete- men elnyerte a hittudori rangot.

Szerelém és borzalom. Egy kezdő- dött mint egy szép költemény, mely szól a vi- rágok nyílásáról, madarak daláról, szellő bu- gázáról és csillagfényről, és úgy végződött mint egy sötét végzettszerű dráma, melyben szívetek facsarnak, embereket ölnek, kísértetek járnak és halottak feltámadnak. És mindez a Kossuth- utcában történt holdvilágoséjjel. Arra félt ahol már közelebb a temető mint a város, messzebb az élet mint a halál. Az utcáznak ez a része már falu. Kis házikók szegélyzik két oldalról, lombos fák hosszú sora vonul rajta keresztül ki a temetőig. Azért olyan rémes ezeknek bugása, mert ott künn kezdődik. Az éji esendőt csak a kutyák rémes síró vonítása zavarja meg. De ezt mind nem hallja, az éji rémlet nem látja az a két alak, a melyik ott ül egymás mellett egy házikó előtt a szűk padon. Nekik nem t'ing a szellő, ők maguk bugnak. Édes titkokról, a jövő meséiről. A leányka, miután apró kis kacsoival végig surolta az összes edényeket, nyugodtan gond nélkül hallgatja az ifju ömledező szavait, melyek lángoló, soha el nem múló szerelémről és — házasságról beszélnek. Ez új volt. Ezt a hajadon most hallja először. És hogy eddig még nem hallotta, nem is volt esoda. Szive bálványa eddig még csak szeretőt tarthatott és nem fele- séget. Mert igaz ugyan, hogy spanyol grand volt, de csak a Cautak szolgálatában. Mint ilyen vinta ki Lidi rokonzenéjét, midőn naponként teljes diszben, méltóságos léptekkel, a zene síró hangjai mellett vonult el a Kossuth-utcában. De hajh a spanyol grand jóvedelme nem volt a rányos méltóságával. Most azonban nagyok a kilátásai. Gazdag lesz, egy aranybánya nyílt meg előtte. "Tudod édes én már hozzászoktam a halál gondolatához; nem félek tőle! — mondá Lidinek, kinek arca egész elkomorult e sza- vakra. "Miert mondd ezt most Simon?" kérdé miközben ábrándos szeméit hősien nyugtatta. "Mert engem a halál fog gazdagodni tenni". Lidi lelkét egy borus sejtetem lepte meg. Csak nem akar embert ölni e férfin? Azt nem bocsátaná meg neki soha. Simon azonban csakhamar felvilágo- sította. Örömetlül hangon mondá, hogy oly al- kalmazást nyert, a melyért minthogy senkisé- m akarta azt elfogadni, búsanak fizetik. És ekkor, miközben égő szenvedélyvel átölelte Lidi nyakát, suttogva mondá: "Apóló vagyok a — e h o l e r a k ó r h á z b a n." És itt kezdődik a dráma. Lidi egy veltrözö sikoltással akart kibontakozni a Simon ölelő karjai közül. "Eredj ... eredj, ne öl meg gyilkos" ... hangzá- nak jagzó szavai az éj esendjében. Simon bá- mulva nézte imádottját, kinek arca egész se- derjessé vált az iszonyú félelemtől. De Simon nem volt az az ember, aki egykönnyen le tu- dott volna mondani boldogságáról. Nem ereszté el Lidit. És pedig egyre sikoltott gyilkost ... halált ... cholera! Ennyi rém elergetésére előjött a Kossuth-utcai lakók is. De mint- hogy Lidi egyre cholera! elergetett és gőrcsö- sen reszketett, senki sem mert beavatkozni a drámába. Csak a bakter, mert neki kötelessége volt. Midőn Simon tájékozta a helyzetről, egy pillanat alatt kitértült a tér. Mindenké elme- ne.

„Egy csepp méreg.“

Jól tudom, hogy mélyen tisztelt, tekintetes Reiner Adolf tolvaj ur ellenében. a tegnapi örülési rohamában reám szórt rágalmak ellen, nekem a művelt társadalom előtt tulajdonképpen védekezni sem kellene, de mégis megteszem, az „egy csepp méreg“ miatt. Hisz nekie ezéja rágalmazni, hátha valami mégis rám ragad, a mint a tömegnél rapa is, ha az ember nem szól hozzá.

A tisztelt tolvaj ur maga is elismeri, hogy még senki sem hágott úgy a tyukszemére, mint én s ehhez képest, a mint illik, minden sor a mit ellenem irt, bizonyítja, hogy dult-fult mérgében, mert maga is érezte, miszerint szavaim mindenkire az igazmondás benyomását teszik.

En ellenben biztosíthatok mindenkit, hogy lelki nyugalmamat egy perczre sem háborgatta meg ez újabb pamphlet sem. Nem mintha a legkisebb sértés iránt, mely tisztességes emberektől ered, a legérzékenyebb nem volnék, de mert egy ilyen tisztelt tolvaj ur igazán nem sérthet, de különösen azért tudom nyugodt kedélyemet még ily megtévesztült rágalom ellenében is fentartani, mert lelkiismeretem épp oly nyugodt, mint kedélyem.

Ha a tisztelt tolvaj ur jellem eséré egyáltalában valamit szükséges volna még felhozni — legtisztában bizonyítja páratlanul romlott lelkületét az, hogy míg én még vele szemközt is csakis hírlapírói működése jellemzésére szorítkoztam (sőt ezt sem merítettem ki, mert csak annyit akartam felhozni, mi annak bebizonyítására szükséges volt, hogy Hindy ur nem tartozott kihívását elfogadni s hogy ő nem számíthat a társadalomban) és magánéletét egy szóval sem érintettem: ő tisztán magánviszonyokba nyúl és azokat szennyezi be — az iránti bosszúból, mert találóan lephografiroztam — tolvajkezeinek piszkával.

Teljeséggel nem értem, micsoda witz legyen az, hogy „Hoffmann-Báttaszékinek“ nevez. Igenis, édes atyámat Hoffmann Fülöpnek hívták és 45 évig volt a báttaszéki thesianumi birtokoknak közszeretben álló uradalmi orvosa. Nem lett volna tehát mit szégyenelnem ezen néven sem. De mert magyar vagyok, magyar nevet akartam és azt szerezttem. Nem 50 kros bélyeg árán, és nemis nemesi nevet, hanem a születési helyem utáni magyar nevet vettem fel még kora ifjúságomban, mert ezen törvényesen felvett név alatt irtam a Hindy által szerkesztett „Ibolyák“ című ifjúkori vállaltól kezdve mai napig, szépirodalmi és jogi lapokba; ezen név alatt adta ki Heckenast, az ország akkori legelső kiadója „A rómaiak és görögök hitregetana“ című eredeti forrásokon alapuló művet, mely a középiskolákban tankönyvnek lett elfogadva; ezen néven irtam beszélyeimet, genre-képeimet, melyek két kiadást értek. Ezen név alatt szerkesztettem Nagyváradon másfél évig a „Nagyvárad“ című napi lapot; ezen név alatt két esztendeig a „Büntető-jogtudományi Szemlét“, tizenkét esztendeig B.-Csabán a „Békésmegyei Közlöny“-t. Ezen törvényes név alatt van kiállítva ornyedetlen munkásság árán szerzett három, jogtudori, köz- és váltóügyvédi oklevelem. Hát mi szégyenelni való van abban, ha az embert gyermekkorában Hoffmannnak hívták és születési helyének magyar nevét vette fel törvényesen már ez előtt 25 évvel?

A ki kételkedik szavainban, annak szívesen megmutatok minden okmányt, mely bármely életviszonyomra vonatkozik, mert életem nyitott könyv. Nincsen semmi, de semmi titkolni valóm és minden lapjára igénytelen bár, de kitartó, becsületes munka van feljegyezve.

Azzal akarja a tisztelt tolvaj ur kudarcát elpalástolni, hogy engem is abba a sárba iparkodik lerántani, melyben ő fetrengeni már rég megszokott.

Minthogy 25 év óta én is a nyilvánosság terén működöm, hát igaz, nekem is voltak elleneim, a kik, mivel úgy mint őt, erkölcsileg semmivé tettem, általános rágalmakkal, frázisokkal megtámadtak, épp úgy mint ő, azzal, hogy Nagyváradról menekülnöm kellett stb.

Az övéhez hasonló pamphlet jelent meg ez előtt két évvel ellenem, hasonló okból mint most ő támadott meg, t. i. mert valami fiatal genie-nek egy tárczacikke volt lapomban irodalmi bírálatnak alávetve. Ez mondotta ama dolgokat reám, miket most a tolvaj ur szóról-szóra ismét. Mivel az illető pasquilljét beküldte az aradi ügyvédi kamarának: a kamarai ügyész köteletségéhez képest fegyelmi eljárást

indítványozott ellenemben. A kir. Curia ki-mondotta, hogy ilyennek nincs helye. Mikor már a curiai határozat zsebemben volt — a melylyel bizonyára sok más ember meglegedett volna — én mindannak dacára, magam kértem magam ellen az ügyvédi kamaránál a dolog érdemére, a most a tolvaj ur által újra felhozott vádakra nézve a fegyelmi vizsgálatot. Annak szigorú fogantatása után az ügyvédi kamara 338/86. számú jogérvényes határozatában minden további eljárást megszüntetett, mert: „a mellékelt okmányok kétségtelenül igazolják, miként a dr. Báttaszéki Lajos ellen a röpiratban foglalt állítások valósága egészben kizárva van.“

Legyen szabad ez okmányokból, melyek az ellenem szórt rágalmakat, az ügyvédi kamarai határozat indoklása szerint egyenesen kizárják, nehányat itt egyszerűen lenyomatni.

I. Bizonyítvány. Melynek ereje mellett mi alólítottak ezennel igazoljuk, miszerint dr. Báttaszéki Lajos ur az 1866-ik évtől 1872-ik évig részint mint hírlapíró és felelős szerkesztő, részint mint ügyvéd Nagyváradon lakván, ez idő alatt feddhetlen életmódjával, a közérdeknek szentelt irodalmi tevékenységével és kifogástalan becsületességével a tisztességes társadalom minden osztályának becsülését vívta ki magának és itt tartózkodása egész ideje alatt semmi olyant el nem követett, a mi akár törvényes következményeinél, akár a társadalmi szokás és szabályoknál fogva őt tisztességes férfiak becsülésére csak legesekélyebb mérvben is érdemtelenné tenné.

Nagyváradon, 1886. év február hó 1-én.

<i>Szy József</i> ügyvéd.	<i>Sal Ferencz</i> polgármester.
<i>Rác Mihály</i> Nagyvárad város főjegyzője.	<i>Dús László</i> ügyvéd s a „Szabadság“ szerkesztője.
<i>Id. Gyalokay Lajos</i> kir. tiszéki elnök.	<i>Ritoók Zsigmond</i> az ügyvédi kamara elnöke.
<i>Dr. Sipos Árpád</i> kir. jogakadémiai tanár.	<i>Hügel Ottó</i> „Nagyvárad“ szerkesztője.
<i>Dr. Berkovits Ferencz</i> ügyvéd.	<i>Schütz Albert</i> ügyvéd.
<i>Rothman Lipót</i> ügyvéd.	

Az itt aláírt kiváló tekintélyű férfiak nagyrészt lapomnak munkatársai voltak és személyes barátságukkal megtiszteltak, melyet most is szerencsém van birni, mivel bizonyára nem dicsekedhetném, ha csak a legesekélyebbet is elkövettem volna, mit szememre hanyatnának.

II. Bizonyítvány. Nagyvárad város polgármesteri hivatala részéről igazoltatik, miszerint dr. Báttaszéki Lajos békés-csabai illetőségű ugyanottani lakos, köz- és váltóügyvéd, ki 1866. évi augusztushó 1-től 1872. évi február hó 1-ig Nagyváradon lakott s itt részint mint lapszerkesztő, részint mint gyakorló ügyvéd működött, ez idő alatt becsülete ellen kifogás nem tétetett, feddhetlen életet élt s Nagyváradról önként, minden erkölcsi kényszer nélkül költözött le jelenlegi lakhelyére B.-Csabára.

Miről ezen bizonyítvány a kapitányi hivatal véleményes jelentése alapján kiadott.

Nagyváradon, 1885. évi november hó 30. P. H.

Sal Ferencz
polgármester.

III. Bizonyítvány. Alólítottak megkeresés folytán hitelesen bizonyítjuk, miszerint dr. Báttaszéki Lajos ügyvéd ur, itt B.-Csabán az 1872. évben megtelepedvén, azóta folytonosan, mint jöhittelű keresett ügyvéd, a felek teljes meglegedésére, mindenkor a tisztességes szigorú korlátai között jó sikerrel működött. E közben 12 év óta a „Békésmegyei Közlöny“ című, előbb társadalmi, később politikai lapszerkesztője volt, mely minőségben tanusított ügyes és tapintatos eljárásával a lapot népszerűvé, kedvelté tette. Nevezett lakostársunk hosszabb idő óta a békésmegyei bizottságnak, ezenkívül több társadalmi és jótékonyági egyletnek tagja, mint ilyen: magasabb fokú értelmisége, társadalmi műveltsége s feddhetlen erkölcsi magaviselete által köztisztelőben részesült.

A midőn bejelentett szándékához képest innen távozni s Aradon állandóan megtelepedni kíván, kiadjuk részére ez elbocsájtó levelünket, őt a város törvény. atóságának a legmoleggeben ajánlván.

Kelt B.-Csabán 1885. november 30.

Csaba város előljárói:	
<i>Szemán Sámuel</i> főjegyző.	<i>Zsiros Mihály</i> bíró.
<i>Gajdács János</i> esküdt.	

A magam által kért fegyelmi vizsgálat alkalmával esatoltam a lovagias ügyeimre vonatkozó okmányokat is, melyekből kitűnt, hogy a társadalomban számottevő, tisztességes egyének engem büntetlenül soha sem sértettek. Ezen okiratokat nyilvánosság elé nem hozhatom, mert nem szokás ilyenmő befejezett ügyeket sajtó útján újra felmelegíteni, de ez okmányokat magánaton bárkinek is szívesen megmutatom.

Esatoltam azon hírlapi közleményt is, melylyel — mit a tolvaj ur szinte a szememre hány, hogy maga mellett az aradi polgárságnál hangulatot csináljon — az aradi esküdszéket állítólag becsmérletem. Ebben egy szóval sincs sem több, sem kevesebb mondva, mint az, hogy csodálatraméltó, miszerint az aradi az alkalmalmal működött esküdszék egyhangulag rágalmat talált egy kérdéses hírlapi közleményben és vádlottat mégis felmentette, mit én jogilag helytelennek tartottam, tehát az illető közlemény tárgyilagoss, jogi kritikája volt az akkori verdiktnek, mely kritikát igen sok jogász helyesnek talál; mindazáltal lehet, hogy én tévedtem nézetemben, de semmi esetre sem volt ez az aradi esküdszék becsmérlésének nevezhető.

Azt mondja a tolvaj ur, hogy tavaly az „Aradi Közlöny“ gyalázza Krecsányi színtársulatát, mert csak egy jegyet kapott. Nézze meg bárki a tavalyi bírálatokat, azokat épp úgy mint az idén. G—s. irta és épp oly irányban, mint az idén. Szigorú, de tárgyilagoss bírálatok ezek, de sehol és soha sem volt tavaly sem személyes sértés vagy következetes üldözés az „Aradi Közlöny“-ben. Vajjon tavaly egy jegyet adott Krecsányi, az idén pedig kettőt, vagy megfordítva: azt én nem tudom, mert a jegyeket soha szemem előtt nem láttam, az iránt kérdést nem intéztem. Ha színházba megyek, fizetek.

Azt mondja a tisztességes tolvaj ur, hogy őt nem küldték el, hanem ő maga ment el a német lapról. Legalább tíz embert tudnék nevezni, kinek az ellenkezőjét panaszolta, de nem akarom ezek neveit a vitába keverni, mert ennek a dolognak nem tulajdonítok súlyt. Máskép is bebizonyítható, hogy hazudik, mert ha tisztességes emberek módjára vált el, miért volt haragban régi gazdájával, miért nem is köszöntek egymásnak, miért harapta meg lapjában többször a leg-tisztességtelenebb módon, mit az egész világ tud, mert elég utálattal olvasták. En magam figyelmeztettem többször eljárása alávalóságára és mert abban nem hagyta, annyira meguntaltam ez egyént már akkor, hogy lapját, melybe én is irtam néha valamit, többé szellemileg nem támogattam, sőt a vele való érintkezésben is csak az elkerülhetlenül szükséges szóváltásokra szorítkoztam.

Most persze, mert kibékültek, gazdája „approbálja“ szavait, de ezen approbatiót az itt említett általános ismert és eltagadhatlan tények megzafolják. En semmiféle magasállású férfi általa felmutatott leveleit nem láttam, nem olvastam, sőt kételkedem, hogy ilyenek léteznek is, csak annyit tudok, hogy később kitűnt, miszerint engem kezdettől fogva csak eszköznek aknazott ki vagy a „Neue Arader Zeitung“ megbuktatására, vagy az ahoz való visszajuttatására.

Azon állítása, hogy én „szaladtam“ volna utána az ő lapja érdekében, magában véve oly esztelen, hogy ezafolatra sem szorul. Mert mi érdekem lehetett nekem német lapot alapítani, és nem nekie állott-e egyedül érdekében magának itt Aradon existenciáját teremteni, felelős szerkesztőnek lenni? Egy hétig tartott, míg csak arra kapacizált, hogy egy német lap kiadása elleni elvi aggodalmamat eloszlassa.

En magam nem lévén ilyen hírlapkiadói dolgokban szakértő, a nálam, az én lakásomon folytatott tárgyalásoknál (hogy ő jött lakásomra, már az is igazolja, miszerint nem én „szaladtam“ utána) mindig jelen volt művezető és könyvvívő, kik a calculust megcsinálták, legjobb lelkiismeretük szerint igazolhatják, hogy nagyönis sokaig kellett engem ámitania és hogy egyes egyéneket nevezett — mint például Kohn S. N urat — kik nekie 2—300 előfizetőt is fognak szerezni, míg lépre mentem.

Intézetem egész személyzete tudja és törvényszékieleg bejegyzett vállalatom hiteles könyvei igazolják, hogy összesen 200 előfizetője sem volt lapjának, nekem tehát jogom

lett volna a kézzelfogható veszteség láttára már a második héten a lapot beszüntetni, de elég bolond voltam könyörgésére az első negyedév végéig a magam költségeiből mégis folytatni azt. Személyzetem eskü alatt igazolhatja és intézetem könyvei is tanúsítják, hogy 1495 frt 40 kr. kiadás ellenében 1060 frt 91 kr. bevétellel, tehát 434 frt 49 kr. veszteséggel zárattam le a reám nézve ominosus első negyedév; hogy nemcsak összeszámoltam vele, de habár szerződésileg az első évnegyed minden bevétele az enyém lett volna, a második negyedre eső előfizetési díjakat is kiadtam neki, és pedig oly formán, hogy 38 frt 50 krt tevén összeszámolás szerint ez összeg, ő pedig jul. 1-től köteles lévén minden egyszerű számért 14 frtot, melléklettel bíróról 21 frt nyomtatási díjat fizetni: javára. Intézetem könyveinek jul. 6-diki kelettel történt bejegyzése szerint, a jul. 4-diki vasárnapi másfél szám 21 frtban, a jul. 6-diki szám 14 frtban, összesen 35 frt levonattam, a fennmaradó 3 frt 50 kr. pedig neki készpénzben kiadtam és általa zsebre dugattam, s ezzel a számadásunk teljesen befejeztetett ugyanígyra, hogy azután körülbelül jul. 23-ig, ha nem is naponként, de utólagosan az egyes számokért járó 14 frtot meg is fizette, mit bizonyára nem tesz, ha vele össze nem számoltam volna. Júliushó 23-ától azonban a lap megszüntéig egy krajczárt sem fizetett, bujdosott előttem és személyzetem felszólítására számtalanszor megígérte, hogy személyesen feljő hozzám és kiegyenlítő köszönettel mindent, a kinek azonban mai napig sem volt átkozott szerencséje őt a szemem előtt látni, az én vagyok.

Azonkívül minden díj nélkül átengedtem neki a kiadóhivatal melletti szobát szerkesztőségnek, habár arra az intézet könyvvivőjének lakására szükség lett volna; szóval, ámbár már akkor beláttam a kártyájába, és láttam, hogy felültetett: mégis a lehető legloyalisabban bántam vele, mit ellenséggel szemben is tenni szoktam.

S ha már szó van ily dolgokról, meg kell említenem azt is, hogy az ellene beadott keresetlevél hivatalos praesentatuma és kézbesítési íve igazolja, hogy akkor már keresetle velem birtokában volt, midőn ellenem első pamphletjét írta, hogy tehát nem annyira a cikkek iránya elleni sújtó kritikám miatt kelt ki személyem ellen, mint sem inkább azért, mert bepereltem, úgy mint Wessel ur ellen is ez okból követelt el revolverezést.

„La bourse ou l'honneur“ mondja Revolver-Dolfi. Ő tőle adósságot követelni, ez a legnagyobb mérészség, azt ő becsületében tönkre tenni iparkodik, ki azt teszi.

Különb, mindezekről eltekintve, furcsa, hogy én, a ki őt „megcsaltam“, indítottam ellene már hetekkel ezelőtt keresetet. Ha olyan szomorú nem volna, hogy ennek a tisztelt tolvajnak mégis lehetséges becsületes embereket így apostrophálni: az ember még nevetethet rajta. Ugyan mit csinálni el tőle és mit nyer az ember, ha egészen bírja, mindenel, mi körülötte, alatta és benne van?

Bátran mondhatom, a nélkül, hogy valakinek szóltam volna, közbeszéd tárgyát képezte, mikép szedett rá ezen tisztelt iparlovag; még a verebek is csiripelték az utcán és most a tisztelt tolvaj kiabál — szokás szerint — tolvajt és tüzet! hogy mást csipjenek nyakon helyette!

A Wessel ur esetét lényegileg beismeri. Csak azt mondja, nem tagadta el a követelést, hanem a cselédjével a rendeléskor elküldvén a pénzt, azt állította, ki van fizetve már. Csakhogy elfelejtette a gazember, akarom mondani a tisztelt tolvaj ur, a mit Wessel urnak írt a mit ez urnál mindenki megnézhet. Azt írta ugyanis, hogy küldjön neki fát, majd alkalmilag kifogja egyenliteni a számlát. Ha a cselédjével küldte a pénzt, miért írta azt: „alkalmilag“ kiegyenlitem a számlát? Ez oly ecclatansan bizonyította a rosszhiszemű tagadást, hogy a bíróság eskü nélkül, föltétlenül el is marasztalta s ő elég szemérmetlen volt megfelebbezni az ügyet a járásbíróhoz, mert a községi bíróság neki 20 frt visszkövetelést a Hymenhirért meg nem ítelt.

Azt a felfogást pedig, hogy ily eljárás nem érinti a hírlapírói „Standesehrét“, bizonyára nem irigylit tőle senki: tartsa magának és boldoguljon vele, egészen hozzá illik. Különb, a dolognak a pointe-je tulajdonképpen abban van, hogy Wessel urat, kit pár

hét ezelőtt iratában kedves barátjának nevezett, addig mig hitelle kellett tőle fa a beperelés után lapjában kifigurázta. Ezt tisztán a beperelés miatti alacsony bosszúvágyból tette, mert Wessel ur nem a nyilvánosság előtt működő egyén, kit kiparodizálni hírlapírói feladat lehetne. Ezt a pointe-je a dolognak azonban úgy kerüli, mit a maeska a forró kását.

A Berger ur esetére vonatkozólag a bizonyíték már az „Aradi Közlöny“ tegnapi számában foglaltatik. Berger ur, mint legcompetensebb egyén, kész eskü alatt igazolni a zsarolást. Megnéztem az iktatókönyveket és úgy találtam, hogy Berger ur irigyei által többször be volt panaszolva, de nem találtam nyomát, hogy bűnügyben vagy kihágásban el lett volna marasztalva, tehát feddhetlen előéletű egyén, kiről fel sem tételzhető, hogy másnak ügyében (az én ügyemben) — mert ő nem emelt panaszt sehol — hamis tanúságot tehetne s ily körülmények közt szava hitelt érdemlő, annál is inkább, mert ily tény beigazolására rendszerint más bizonyíték nincsen s a t. tolvaj ur bizonyosan nem hívott volna oda tanukat, mikor Berger urat 200 frt erejéig meg akarta köpölyözni. Berger ur nyilatkozatával mindenestre az én jóhiszeműségem igazolva van a t. tolvaj ur impertinentiájával szemközt, ki különben azt is mondhatná rólam, hogy apámát megöltem s mégis csak oly hangnak venném, mely nem hat az egekbe. Egyébiránt más hitelt érdemlő egyének is igazolhatják ez esetet. Ezeket a Berger nyilatkozata után nem szükséges ezuttal megneveznem és egy veszett eb marásának kitennem, de a sajtóbírósg előtt ezeket is kifognám hallgattatni.

A magánügyeim gaz és egy szavában sem igaz feltüntetésére is kell reflectálnom. mert láthatni a szándékot, hogy intézetem hitelének ártani akar a t. tolvaj ur, ha már becsületelemnek nem ártat és tán el is érzi czélját a gyöngébbeknél, ha ezen szeretetreméltóságokat hallatással mellőzném.

Már mondtam, nekem személyemet illetőleg nincs titkom. Kész vagyok intézetem levéltárában őrzött eredeti hiteles szerződésekkel, könyvekkel, okmányokkal, levelezésekkel bárki előtt kézzelfoghatólag bebizonyítani, hogy csabai ügyvédi irodámat, mely egy polgári, mint bűnügyekben Békésmegyében a legkeresettebbek egyike volt, készpénzben fizetett tetemes összegért átadtam collegám dr. Fáy Soma urnak; hogy a jövedelem 50%-ja azonkívül most is engem illet; hogy az általam szerkesztett „Békésmegyei Közlöny“ tulajdonjogát szinte szép összegért eladtam; hogy csabai házamat dr. Fáy Soma urnak három évre, évenkénti 600 frt hazbérért berbe adtam; hogy egy megnyitott örökség egy része folytán készpénzben mai napiglan 6000 frtot kaptam és hogy a lapbizottságnak már a köztünk fennálló szerződésnek aláírásakor, annak megerősítése jelül 700 frtot kellett részemre kifizetni, hogy tehát legalább 15—18000 frt saját jogos tulajdonomat képező készpénz fölött rendelkeztem, mely vállalatomban fekszik.

Mult évi decemberhó 1-jétől ez évi márcziushó végeig minden beruházást, felszerelést készpénzzel fizettem. Hivatkozom Rosmanith, Kézsmárky, Gantner, Schiff rer. Gyöngyössi, Bloch és Pollák, Tones Ede F. urakra, kiknél nagyobb rendeléseket és vásárlásokat tettem, igaz-e vagy nem? Hermann Gyula, Neumann testvérek urakra, özv. Natllandné urhölgyre, kiknél bérlet helyiségeim vannak; az osztrák-magyar bank fiálaléjára, kinél külső kötelezettségeim teljesítve lettek: vajjon nem a legpontosabban feleltem meg fizetési kötelezettségeimnek mai napiglan, vajjon különösen a számos iparos uraknak, kik vállalatomban dolgoznak, nem azonnal mindent ki fizettem-e, a mi nekik járt. Kivéve Eliás Armin urat, kinél könyvre vétetnek a világitási szerek, mi ujévkor szokott kiegyenlítettetni, semmiféle vállalti adósságom privát egyéneknek nincsen. Az igaz, és nem is tagadom, mert nem szegyen, de a leggazdagabb embereken is megesik, és megesett rajtam is, hogy a tömérdek beruházások folytán, néha és néhány napra elfogyott a készpénzem, és hogy akkor váltókölesönért folyamodtam, természetesen apósom aláírásával és nem idegenével, mert véletlenül a legjobb czégnak sem adnak hitelt, ha legalább két aláírás nincsen. De ezen kötelezettségeknél is, úgy a hűgy követeltetik tőlem, megfelelek, és törlesztem. Nem

tagadom azt sem, hogy márcziushóban, midőn a hó közepén épen a német lap alapítására pénz kellett, a t. tolvaj ur nevezett meg nekem, a ki a helyi viszonyokkal ismeretlen voltam, tehát a saját jól felfogott érdekeiből egy urat, ki pénzt adott, de nem az ő kedvéért, hanem az én és apósom aláírása kedvéért és ez urnak sem lesz panasza ellenem, mert pontosan fizetem a váltókat lejáratkor, úgy a hogy a felvételnél egyezkedtünk. De nem igaz, hogy a helybeli intézetekben pénzt nem kaptam, mert mindenki meggyőződhetik, hogy igenis kaptam és két helyen törlesztem is pontosan.

Nem igaz, hogy az én tudtommal bárki is egy 500 frtos váltóra 24 egész 26 százalékra pénzt akart szerezni, mert én az illető egy saját vállalatom követelését képező, általam kibocsájtott váltónak escomptirozásával biztam meg, ha 7—8% elengedés mellett kaphat pénzt. Legalább hatan 12—15%-ért escomptirozni akartak, de ily magas % elengedésebe bele nem egyeztem s így a váltó enyim maradt és adósom lejáratkor legutolsó krajczárig lefizette.

Nem igaz, hogy a Széchenyi nyomdát elzalogosítottam, mert a 20,000 frt értéket képviselő nyomdai vállalat egyetlen egy 2500 frtos gépe egyszerűen a szerződés teljesítésének biztosítására lett óvadéku lekötve, megjegyezvén hogy a párttal kötött szerződés értelmében kapott 2000 frt előlegből a legutóbbi elszámolás szerint csak még 740 frt áll fenn a mostani évnegyedre, úgy hogy ez év végén még intézetemnek fog járni 5—600 frt.

Azt már nehéz volna megmondani mi benn játszom a gazdag embert? Leider, se equipagom nincsen, se páhelyt nem tartok, se lakomákat nem csapok. Igaz, az 1000 frtos lakás szurja ennek a t. tolvaj urnak a számát! No, ez már rettenetes pazarlás és uriaszkodás a fennforgó viszonyok közt! Az 1000 frtból esik 250 frt a szerkesztőségi irodára, marad 750 frt ügyvédi irodám és magánlakásomra és tekintve hogy csabai házamért 600 frtot kapok: nekem a lakás saját pénzembe tulajdonképpen csak 150 frtba van. elnézve attól, hogy félesztendeig még a nyomda is itt volt, hogy kényszerhelyzetben voltam bármily áron lakást kivenni, mert szerződés szerint a nyomdának mult évi decemberhóban meg kellett nyílania.

Mi pedig pereimet illeti, no hát, igaz, hogy az ezresek még nem hullanak az égből reám (de úgy hiszem ma egy ügyvédre sem), azonban azért, mióta itt vagyok, van szerencsém Wechsler és Nagy, Obetkó Kálmán, Bloch és Pollák, Kugel J. Leo, Reusz Mór, Koreck Péter urakat sat. némely ügyekbea elenseim közé számithatni. Ha nem csurog, hát csöppen s én meg vagyok elégedve, éppen mert nagy igényeim nincsenek, mert munkámnak élek. Majd jobb is lesz, mert a kitartó tevékenység, a kötelesség lelkiismeretes teljesítése utóvégre is elismerésre talál.

Különb, mindez borzasztóan érdekelheti a t. közönséget. Tudom, hogy nem érdekli, de a gaz rágalom ellen elmondtam mindent, hadd ítéljenek el, ha megérdemlem, hadd mentsenek fel, ha igazam van és ne maradjon az a „csopp méreg“ sem, mit az ádáz rágalom bosszúból be akart oltani ama művelt közönség szívébe, mely engem ritka vendégszeretettel polgárának felfogadott.

Te pedig, a ki mindenhol, a hol eddig megfordultál, ok és alkalom nélkül csak bajt és botrányt okoztál, te ki az észnek azt a kis szikráját, mit a gondviselés beléd oltott, eddig csak rosra használtad fel, ki nemesak „Reiner“ nem vagy, de még „rein“ sem, hanem Schmutzig, schmutziger, am schmutzigsten te téj magadba és iparkodjál multad szennyét elfelejtetni és idők multán talán rehabilitálhatod magad . . .

En védettem magamat gyenge erőmhöz képest marásaid ellen, mert rá kényszerítetél, de azért megbocsájtanék neked, ha jó utra térnél, mert használhatnál talán azon körnek melyben forogsz, ha olyan veszetteb nem volnál.

S ha a társadalm — mint előre látható — ki fog küszöbölni, ha senki sem lesz, ki jajszavadra hallgat, jer hozzám és én bosszúból segíteni fogok rajtad.

Hanem most egyelőre — upage satanas, magyarul mondva: hátrább az agarakkal!

kült Lidvel együtt, ki egész éjjel sirató ifjúkori szerelmét. Simon pedig busan haladt végig a Kossuth-utcai fák alatt, melyeknek temetői bugása azt beszélt neki, hogy: Ha valaki cholera-ápol, igényt csak nagy fizetésre tarthat, de — szerelemre sohasem.

— Az aradi polgári lövészegylet f. hó 23 és 24-én tartja az évi zárójelűt. Ezen díjversetere a választmány 30 díjat tűzött ki. Ezen díjversetere az egylet minden tagja tisztelttel meghívatik. — Az elnökség.

— Gyászrovat. Következő gyászjelentést vették: László Albert kir. telekkönyvezető és gyermekei: Gyula, Jenő, Iván, János és Aranka, továbbá édes anyja László János, apósa Zacharias József és neje szül. Klekovicz Leopoldina, testvére László Sándor és neje, Géli Gizella és gyermekei; sógorai ifj. Zacharias József neje és gyermekei; Zacharias Ida, Zacharias Miklós neje és gyermekei; Zacharias József és férje, Moizsin Lajos és gyermeke, Zacharias Ernő és Zacharias Sándor, valamint számos más rokon ösmerős és jó barátai nevében is fájdalmas szívvel tudatják a feljeltelen drága nő, édes anyja, leány, testvér, sógor és barátai László Albertné szül. Zacharias Erzsébetnek f. hó 23-án október hó 20-án reggeli 6 órakor életének 29 s boldog házassága 11-ik évében a mindenször rendelkezéséhez képest történt gyászos elhunytát. A meghodolgot drága halott hült tetemei október hó 22-én d. u. 3 órakor fogják a helybeli róm. kath. községhelyen örök nyugalomra helyezni. Az engedélyt gyászimézők pedig ugyan e hó 23-án fogják a helybeli róm. kath. szentegyházban az Egek urának bemutatni. Aldás emlékére! Béke orsáka!

— A Krecsányi trombitása. Jullinik Ignácznak hitták, a Krecsányi társulatnak bugzó trombitás volt, és — a minnek nevezetességét köszönheti — rettetéses mód félé a cholera. És ez volt az ő szerencsétlensége, mert ha egy kissé több bátorság lakik benne, úgy ma a fővárosi népszínház aranyos dívjának nótáihoz fújja a trombitát. Mert Jullinik urat józorencsége Budapestre szánta, hol meg is kötözte a szerződést a népszínházzal. Boldogságát azonban megzavarta nehézség a helyi bor, mely jószámososá szelülte, azt az utczán éppen Jullinik uttal feloldották. Erre ő aztán egyszerre két hagyott agynökséget, népszínházat és dícsőséget és elfutott a fővárosból egészen Sopronig, mert Jullinik ur attól rettegett, hogy a cholera különös guszta lehet a trombitásokra s ő nem egyelőre nem óhajt szerződni az itéltelnapot hirdető harsónak trombitásul. Nem használt semmi magyarázat, semmi biztatás, hogy hiszen a fővárosban alig van cholera; hajthatlan maradt még akkor is, mikor a soproni rendőrkapitányhoz szólította föl szerződése betartására; végre is föl kellett bontani szerződését s Jullinik ur most cholera-mentesen trombitál Sopronban.

— Lökötő család. Beles Ilie ca. simándi lakos a Hancs Joon nevű családja e hó 17-én a hajnali órákban gajtájtól megszökött, s tán hogy utját gyorsabban megtehesse, magával a dídotta gajtájkán egy setét szürke szőrű 4 éves, csilagos homlokú, három lábára kesely, h. j. N/82 bélyegű paripáját — egy pe 7 éves, jegy nélküli N/82 bélyegű paripa lovát, továbbá egy hátsó hal lábára kesely négy hónapos csikáját, magával vitte végre gajtájának használt — fekete és veres varrassal készített fehér szűrét. Nyomozása elrendeltetett.

Hazánk és a főváros.

— A legnemesebb főpap. Mint Esztergomból táviratozzák. Sijmor János bíboros herceprímás újabb nagyszerű alapítvánnyal tanosította nemes emberiségét a felszólalt adózatosságát. Aldozásának árszállatás s jubileuma alkalmából ugyanis az „Esztergomi aggápóló intézet” javára harmincezer forint alapítványt tett, a mely által Esztergom városának legelőtöbb szükségén segítt. A nagyszerű alapítványt Esztergom város polgársága hála örmével fogadta.

— A cholera. Az utolsó huszonegy óra alatt 32 újabb betegedés és 15 haláleset fordult elő. Ezekkel együtt a járvány kitörése óta megbetegültek száma 967, a halottaké 375 s a barakkházban 122 beteg fektet, több mint a járvány kitörése óta bármikor. A mind féltelmesebb váló járvánnyal szemben a saját és a közönség osztályon helyesléssel fogadta a belügyminiszter intézkedését; hogy Dr. Oláh Gyula közegészségi felügyelő, mintegy kormánybiztosul küldte a fővárosba. Dr. Oláh Gyula bejárta a főváros több kerületét a bement minden házá, bő cholera-órást történt. És tapasztalt szegényes dolgot, a mit különben már lapunk tegnapi számában táviratilag jelentettük. Egyszer házból, hol cholera-halott volt, a fertőzött ruhákat az udvaron kiterítve találta s egy csapat gyermek játszott mellettük. A fertőzött házak desinficiálása is jórészt papiron van s Dr. Oláh megjegyzi: „Ugy látszik, az egész egészségügyi szolgálat a desinfecture (nap-számos munkára) van bízva.” Dr. Oláh intézkedett a szükségességről s látogatást tett a kerületi előjáróságoknál; talált olyan járványbiztonságot, mely jégzeket sem vezetett a kerületben előfordult betegedésekről. Milyen lehet ott az óvintézkedés és ellenőrzés! A tapasztaltokról Dr. Oláh jelentést tesz a belügyminiszternek. — A vidéken cholera-esetek merültek föl Kun-Szent-Miklóson, Algyón, Késmárkon, Szepes-Szombaton. Szegeden a legutóbbi huszonegy óra alatt 11 betegedés és 6 halálozás történt.

— A karónyó vége. P o d m a n i e z k y A r a n k a barón, kinek neve a Rédey Ottó „gróf”-ével együtt a közelmúlt napokban hírlapi emelgetés tárgya lett, meggyőződött róla, hogy tévára vezeték, s szülei csak jarát akarták. Ezért Redeyvel és családjával a viszonyt megszakítván, fölkereste Jeszenszky Danó közegységet, hogy keresse módot a családdal való kibékülésre. Jeszenszky Danó közegységet a szükséges lépéseket Polonyi Géza ügyvéd közbejöttével megtette s Polonyi a baróné a szerdán délután folyamán családját körébe visszavezette.

— Épületes párbaj cím alatt már lapunk tegnapi számában említettük, hogy Lung tanácsos Rózsaffy rendőrfőnök és dr. Schwarzer Ottó segédei által elégtételt kért Gebhardt Rókus-körházi főörvostól, ennek a járványbizottságban telt, réze névsze nyilatkozataiért. A két fél segédei tanácskoztak együtt, s Gebhardt segédei kijelentették, hogy annak megítélésére, vajjon mely nyilatkozatában foglaltatik-e sértés s tartozik-e büntetővádat elégtétellel, becsületbíróskodást kérnek. Lung segédei viszont kijelentették, hogy felük magának tartja fenn annak megítélését, mit tartson magára nevező sértésnek s a becsületbíróskodás kiküldéséhez való hozzájárulást megtagadták. Erre Gebhardt segédei Gebhardtra nézve, Lung segédei Lungra nézve befejezték a nyilatkozatukat, melyről a legizabibb kerületi Dr. Oláh Gyula mondhatja el, a minthogy el is mondta.

— Rövid hírek. N a g y v á r a d r ó l a szabadságharc után Amerikába menekült s onnan később hazakerült s azóta el is hűnt Bartha Lászlónak őt a visszavándorolt Amerikába. — Polgármester-választás volt kedden Esztergomban s a herceprímás által ajánlott Dr. Heloz Antal választást nyert. — Visegrádon e napokban gyógyászati nyilatkozást tett egy kis unnepegy volt, melyen a gyógyszerész létesítése körül buzgólkodott dr. Bakody tanár orvostudományi lelkész volt; volt bankett, melyen jelen voltak Görgei Arthur és Csiky György is. — A nagyszebeni kincstári ügyészség megszünt, illetőleg a kolozsvári olvasztató, melynek hatásköre ezental az országos erdélyi részre kiterjed. — Pozsonyban önként jelentkezett a rendőrségnek Huth Miklós volt kapucinus, kit a bécsi rendőrség a királyi család ellen intézett fenyegetés miatt köröztetett.

A nagy világ.

— A cserebogár-kérdés Svájcban. A zürichi kanton kormányja tavasszal elrendelte, hogy az idej várható cserebogár-elzáródás miatt, minden birtokos bizonyos mennyiséget köteles e rovarokból beszállítani. Csak hogy a fagyok előtték a cserebogarak nagy részét, minél előbb senki sem szolgáltathatta be a rárók bogármennyiségét. A kormány azonban az okkal mit sem törődve, pénzbírságot rött ki a mulasztókra. Négy liter volt a követelt mennyiség s hiányzó literért 55 centimet kell fizetni. Egy zürichi lap erre megjegyzi, hogy ha még egyfolyó kess év lesz a cserebogarakra, külföldről kell majd azokat behozni, mi féltannya sem kerülne, mint a mostani bírság. Hisz 10,000 kilogramm fér belőlük egy kocsi s a cserebogár Svájcban még vámentes.

— A három érdekében. Ismail, Egyiptom exkhevidjéje, a napokban háremének egy részével Párisba érkezett s ott a „Grand Hotel”-ba szállt. A mult estörtökön délután 3 óra tájban több rendőri kihérteben egy rendőrbiztos jelent meg az exkhevid lakoskijárában, hogy zálogoljon. Az igazságszolgáltatásnak ugyanis szüksége volt biztosítékra, mert Ismail ellen, ennek volt titkára feljelentést tett. Ismail nyomban 40,000 francot adott át a rendőrbiztosnak, hogy megkímélje háremét a megzabolgatás szegényétől és az avataltan szemektől.

— A végrehajtás. Néhány nappal ez Oroszországban egy nagy pórt fejeztek, melyben több finnlandi államszolgálatban álló mérnököt, hivatalos pénzek elsiszkasztása miatt itéltek el. Ezek közt volt Bernard ezredes, a mérnöki igazgatóság főnöke is. Mikor az ítéletet végrehajtották mellőlük levették a rendjeleket s meghagyták neki, hogy egyenruháját a fegyverelőnyben váltás föl, a boldogtalant szélhűdés érte. Bernard azonnal meghalt.

— Insultált consul. A bécsi Orpheum páholy-főyerjében kedden este szokatlan jelenet játszódott le. Schnabl Lipót, az argentin köztársaság budapesti consulát, ki az előadást egy, Bécsben általánosan ismert világi társaságban nézte végig az idegenek páholyából, midőn távozófélben volt, Kölber börtönaner insultálta. A consul erre a börtönaner, dacára, hogy ez neje társaságában volt, ugy főbe ütötte, hogy eszméletlenül terült el a földön. Az esetet a consul azonnal bejelentette a napos rendőrségnek, ki jegyzőkönyvet tett föl.

— Rövid hírek. Erzsébet királyné őfelsége Ischiből visszakerült Bécsbe s e hézen alkalmatossá van jón Gödöllőre; Mária Valéria főhercegnő legközelebb újra Ischibe megy. — Stefánia trónörökösét elfogadta a bécsi szenekedvők egylete által felajánlott védaszonnyal tisztelt. — Wiener Ede olgáregy huszezer frtot küldött Bécs város polgármesteréhez, a bécsi szegények közt való kiosztás végett. — A szász „Rautey”, gróf Háznoky külügyérnek a szász „Kautenkron” házi rendet, Székely László osztályfőnöknek és br. Walterskirchen Ottó rendkívüli követnek pedig az Albrecht-rend nagyszerűjét adta. — Zürichben a színházi titkár elemelte a másfélszer frankos napj bevételeit s megezőköt; de kére kerítették. — Pénzhamisítás s zövevényes került buroka Catarnában s az elfogottak azt vallják, hogy egy milliót több hamis pénz hoztak már forgalomba, az idej e már a harmadik föfedezett pénzhamisító banda Olaszországban.

Irodalom és művészet.

— Naptárak az 1887-ik évről. „Franklin-Társulat” magyar irodalmi intézet által küldettek be szerkesztőségünknek a következő közkevdeltésben részesül, csinosan kiállított és nagy gondal szerkesztött 1887-ik évi naptárak. Valamennyi a földmívelés-, ipar-és kereskedelmiügyi magyar kir. miniszteriumban összehajlított legújabb adatok nyomán szerkesztett országos vásárok kimutatásával van ellátva. István bácsi naptára vagyis családok házigazdáknak és gazdasszonyoknak, népevelőknek, helyeségi előjáróknak, iparosoknak és földmívelőknek való képes kalendárium 1887-ik évről. Alapítá Májer István, szerkesztő Köhalmi Klímstein József. Közleménykelt Nyulován, Somoogyi Gyula, Horváth Zoltán, Morvány, Janovics Károly, dr. Major István, Antaloczy Imre, Mat-

kovich Gyula, Varga Mihály, Langer István, Jedicics Pál stb.-től. XXXII. évfolyam. Sok képpel. Tartalma: I. Az erkölcsi világ. II. Gazdálkodás. III. Népevelők naptára. IV. Történeti naptár. V. István bácsi hazában és a nagyvilágban. VI. Művészet. VII. Tréfák mezeje, ara füve 50 kr. — Falusi gazda n a p t á r a 1887. évről. A magyar gazdák, kertészek, lelkesek és tanítók számára. Több százezer közreműködésével szerkesztette Sponzort Pál, a „Gyakorlati Mezőgazda” szerkesztője. XXIII. évfolyam. Számos ábrával, ara füve 80 kr. — Borászati naptár 1887. évről. Több százezer közreműködésével szerkesztette dr. Nyáry Ferenc. XIV. évfolyam. Tartalma: I. Természettudományi rész II. Szőlőművelés. III. Borászati rész. IV. Kertészeti rész. V. Mulattató rész. Borkorcsolyák. Sok ábrával, ara füve 80 kr. — A magyar nők házi naptára 1887. évről. Szerkesztő Beniczky Irma. XIX. évfolyam. Számos a szöveg közé nyomott képpel díszítve s a háztartáshoz szükséges naplói jegyzetekkel ellátva, ara füve 60 kr. — Székely-egyleti képes naptár az 1887-ik évről. Szerkesztő bizottság: Fochok Károly, Buzogány Aron, Deák Bor-károly, Nagy Gábor, Szász Károly, Szilágyi Sándor, Turóczy Adolf. VI-dik évfolyam. A szövegbe nyomott számos képpel, ara füve 25 kr. — H o n v e d - n a p t á r 1887. évről. (Együttal hatonai naptár.) A magyar nép számára szerkesztette Aldor Imre. XX. évfolyam. Számos képpel, ara füve 60 kr. — Lidérc-naptár 1887-ik évről. Tartalma: Beszámoló, csodálatos tünemények, tündéregesek, vadász-és utikalauzok stb. A szövegbe nyomott képekkel. XXVI. évfolyam, ara füve 60 kr. — A magyar nép n a p t á r a 1887. évről. Képes kalendárium sokféle hasznos és mulattató olvasmányjal ellátva. Toldalékul „Paprika Jancsi”, „Nevesztünk” című tárfolyam. Szerkesztő ifj. Tatár Péter, XXXII. évfolyam. Képekkel, ara füve 25 kr. — U j f a l i n a p t á r 1887-ik évről. Egy egész iv, ara 20 kr.

KÖZGAZDASÁG.

Észrevételek a phylloxera-ügyben.

Ménés, október 20.

Mint egyik aradi lapból értesültem, Arad megye igazgatási bizottságának f. hó 15-én tartott ülésében az arad-hegylajai szőlőkben fellépett phylloxera-részről szóló alispáni jelentés bővebb eszmecsere és bizonyos megállapodásokra szolgáltatót okot, mely eszmecsere alkalmával nem kis mértékben lett a kormány különféle mulasztásokkal vádolva.

Távollégyen tölem, hogy én a kormány védelmére kelni magamat hivatottan érzem, de székségesnek tartom némely felvilágosító adatokat juttatni a nagy közönség tudomására, nehogy az egyeseknek nem eléggé alapos információja után szerezvén magának tájékozást, az ügyről téves ismeretűl bírjon.

Popovits Desseanu János ur az államtól amerikai szőlőtelepek felállítását és az amerikai szőlőkkel való bánásmód tanítását kívánja.

Erre nézve szabad legyen megjegyez-nem, hogy az 1885-ik év őszén megalkult arad-hegylajai amerikai szőlőtelep-szövetkezet, mely szövetkezet gyoroki telepe a kormánytól 12,000 db. gyökeres riparia szőlő-vesszőt kapott, és pedig — tudtommal — díjtalanul. — Az 1886-ik év tavaszán a paulis-baraczkai kincstári pusztán 20,000 riparia anyatókével egy állami szőlőiskola telepítették, melynek terméke majd annak idején az arad-hegylajai szőlőbirtokosság rendelkezésére álland. Ugy az 1885-ik, mint az 1886-ik év telén ojtási tanfolyamok tartattak. 1885-ben Ménésen, a midőn s részvevőknek 1 frt napidíj volt biztosítva, s mindennek dacára ezen tanfolyamot: esakis két kuvini szőlőbirtokos vanczellérje vett részt, de csakis azért, mert ellenkező esetben gazdájuk részéről biztosítva lett részükre a — elbocsátás. Arad-hegylajai többi ősze birtokosai nem is tartották érdemesnek eme kormányintézkedésről tudomást venni. — 1886-ban a kormány közere elem volt a hegyközségekbe és ott tartott volna meg az előadás, s a közönség csakis helyiségéről kellett volna gondoskodnia, de az összes felszólított hegyközségek közül a kitűzött határidőre csak Radna, Paulis és Magyariád (mind oly községek, hol ekkor még nem is volt phylloxera) válaszoltak, hol az előadások tényleg meg is tartottak, a többi hegyközség vagy elkéste, vagy egyáltalában nem is válaszolt.

Van tehát amerikai szőlőtelep is, a kezelés betanításáról is gondoskodik a kormány, csak lenne érdeklődés.

Pálffy József ur, az államépítészeti hivatal főnöke úgy vélekedik, hogy kisaajátás és kipusztításal meggátolhatuk volna a vész tovatérését, mint az aradi kertekben történt.

A kerti szőlőket a hegylajai szőlőkkel összehasonlítani — ebben az esetben — semmiképen nem lehet. Egy kerti szőlő kerítés és fák által annyira izolálva van közvetlen környezetétől is, hogy ott a repülő alakok által való terjedése a phylloxerának nagyon meg van nehezítve s ott évek telnek el, míg egyik szőlőből a másikba jut a vész, ug hogy ha egy kertben meglejtük a rovarát és a vészt, — kiterjedéséről itele — 2-3 évesnél öregebbnek nem találjuk, a legnagyobb valószínűséggel felvehetjük, hogy a szomszéd szőlők meg mentesek s a gyökeres irtás eredményre vezet.

Egészen másként áll a dolog egy összefüggő hegyoldalnál, hol 5-6 mértföld hosszúságban valami sem szakasztja meg a szőlőültetvények folytonosságát. Az inficiálás előtérben mit sem vesztünk észre, a második évben már van ugyan 1-2 sárguló tőke, de eszünk ilyenforma sinos phylloxera-ra gondolni, mert ilyenforma eset máskor is fordult elő szőlőkben, sőt ki is haltak egyes tőkék, de bujtattunk helyébe más és nem volt semmi baj. Pedig már a második év július-augusztus hónapjában a legtöbb esetben kifejlik a szárnyas alak, s tovább viszi a vészt, — 5-6, esetleg 10-20 uj pontra. — A 1886-ik évben azután látjuk, hogy nemcsak az

előbbi évben sárguló tőkék, nem csak a ezek helyett bujtattott új tőkék, hanem 20-30 méter területen az előbbi évben még üde tőkék is elpusztultak. Ekkor azután két eset szokott előfordulni, t. i. vagy eltagadjuk a bajt (mert ez is megtörténik), és ekkor terjed tovább akadálytalanul, — vagy jelentjük, a mikor is megtalálva a phylloxerát, megtesztük az óvintézkedéseket — a papíron, mert nincs, a ki azt tényleg végre-hajtja.

Megmondja a törvény, hogy a phylloxera-lepett szőlőkben a szőlőmunka betülthető, de szeretném én látni azt a birtokost, a ki az ily betülést tűrni, vagy alvátne magát azon megszorító intézkedéseknek, melyeket pedig ily esetekben az eszérűség maga előír. Egy ily szőlőben használt kapát nem szabad más szőlőben használni. Egy ily szőlőben dolgozó munkás ki nem ereszthető ezen szőlő területéről addig, míg lehetőleg nem desinfectálott, pl. a bocsokron dolgozó ki vesse le a bocsokort, s a kapákat mossa ki forró vízzel, a bocsokort magát tartás láng fölét stb. Igen, de ily körülmények között vagy csak kétszeres árt, vagy éppen nem kapunk munkásokat, ergo: hadd dolgozzanak ugy a hogy eddig, és a kapával szerezésen el is hurezóják a bajt. — Ha pedig a felfedezés után azonnali irtás rendelteték el, mi lenne az eredmény? A kisaajátásnál hallatlan árt kellene fizetni a kiirtandó területet, roppant költséggel (holdanként legalább 1000 forintal) megtörténne az irtás és azon a helyen el is pusztulna a rovar, de már az előbbi évben inficiált 5-6 helyen a következő évben ismét fellépne. Mit tennék ekkor? Ujra irtunk? Ha igen, akkor milliókat költenénk csak Arad-hegylajai azért, hogy a phylloxera-ral együtt a szőlőket is kiirtsuk. Igen, de ki és honnan fedezné azt a milliókat kiterő haszontalan kiadást? Hiszen az irtási költséggel akár ujra telepítsük szőlőket a legdrágább ojtványokkal. — Egy összefüggő szőlő-hegyben sem a multban nem sikerült volna, sem a jövőben nem sikerülend soha — irtás által a phylloxera terjedését megakadályozni. E tekintetben már régen tud valgyuk a kísérletezésen és határozottan tudjuk, hogy minden ily irányban tett kiadás csak kidobott pénz volna. Itt sem válthatjuk a kormányt hanyagsággal.

N a c h t e n b e l Ödön ur a gyéritéshez székeneget és szakközveget az államtól. A magas miniszterium a mései vinczellér-iskolánál egy székeneget és székenegező eszközkartárt állított fel és hiszem, hogy legközelebb már jelentékenyen megkönnyibbítették a székenegezés való jutás. De ne csodálkozzék azon a közönség, ha ez nem megy olyan könnyen. Hiszen már 4 éve, hogy Arad-hegylajai megtalálták a phylloxerát, azóta folyton ajánlja a miniszterium gyérités által való fenntartását a szőlőknek, és midőssze is csak egy birtokos jelentkezett eddig a vinczellér-iskolánál, a ki komolyan akarja a gyérités keresztülvételét. És azután ne kössünk valami túlvéres reményeket a gyéritéshez itt Arad-hegylajai. Mert 1-ször ez évenként 60-80 forint többletkiadást rő egy hold szőlőre. Kérdés, hogy kibírja-e ezt minden szőlő? 2-szor azon szerencsétlen bujtái, vagy helyesebben döntési rendszer folytán, melynek ségélyével évtizedeken, vagy talán évszázadokon át tartják itt fenn a szőlőket, annyire össze van gyökérezett hálóza a szőlő talaja, hogy soha se tudjuk, vajjon a tőkék és sorok közé belovett székeneget nem-e valamelyik döntött tőke főgyökerére jut, a midőn pedig nemcsak a phylloxera, de az ilyen tőke is kipusztul.

Ezek után talán nem fog ártani, ha végigtekintünk azon tevékenységnek, melyet az arad-hegylajai szőlőbirtokosság saját érdekében a phylloxera-vészszel szemben eddig is kifejtett.

Először is a legtöbbben a kormány közvegeit éveken át gunyolták, vagy a legjobb esetben semmibe sem vették s a phylloxera veszélyességét képzeldősnek, hiábavaló ijesztgetésnek hirdették. Azután, — midőn a baj már immineus lett — s az aradi gazd. egyesület által proponált szövetkezés két ízben megbukott részéről hiányozt és csak midőn az arad-hegylajai amerikai szőlőtelep szövetkezetnek jelenlegi alapszabálytervezetét elkészítettem s az aradi gazd. egyesület igen tisztelt igazgató alelnökével szemben a sikert illetőleg morális felelősséget vállaltam: vette fel a kezdeményezést az aradi gazd. egyelet harmad ízben is, és csak egy oly tevékeny és ügybiztos embernek, mint a szövetkezet jelenlegi alelnöké, sikerült azt annyira vinni, hogy most már élelre képes, de most sem az összes tagok érdeklődése teszi azát, hanem egyesek, és pedig nagyon kevesek ügybiztosága. Arra, hogy a phylloxera elgátlása és fejlődési viszonyával alaposan megismerkedjék: a gyéritési eljárás lényegéről, s ennél a sikertelensé feltételeiről alapos tájékozást szerezzen; az amerikai szőlőlép természetéről s az ojtásnak kezeleséről legálabb elméletben ismereteket adjon: a mi szőlőbirtokosaink nem igen törekednek s így azután, ha tesznek is valamit a veszély elhárítása céljából, az rendszeren nem fog sikerülni, mert a különben esekélynek látszó, de tényleg a legényesebb körülményt figyelmen kívül hagyják s ha erre azután a kormány szakközvege által figyelmeztetve lesznek, azt nagyképszködésnek vagy czéltalan szórászhasogatásnak tekintik, s ha azután nem lett eredmény, a hibát vagy a szakközvege értelmelenségében keresik, vagy magát a rendszert tartják rossznak; más esetben megint saját rendszert állítanak fel, s mi persze nem vezethet célhoz, mert egy rendszer felállításához nemcsak elmélet, de hosszú éveken át kiartó és fáradságos kísérletezés is szükséges.

— Szabad legyen tehát az arad-hegylajai szőlőbirtokosságnak az az ajánlatot tennem, hogy előszörban ismerkedjék meg ő maga a teendővel alaposan, azután vegye segítségül a kormány szakközvegeit a teendő keresztülvételénél és én erősen hiszem, hogy ez esetben a kormány részéről sem fog elmaradni az erkölcsi támogatás; ennél többet pedig nem igen várhatunk, szemben az ország súlyos pénzügyi viszonyával.

Vargha Imre.

Vegyes közlemények.

— A m. kir. államvasutak igazgatóságától vett értesítés szerint a Budapest, Budapest-Kelenföld között közlekedő és itt a budapest-pécsi vasút 311. és 312. sz. vonatahoz Dombóvár és Pécs felé csatlakozó 25. és 28. sz. vegyes vonatok forgalma f. évi novemberbő 1-től kezdve megszüntetett, mivel a budapest-pécsi vasut a fennnevezett vonatok fogalmát megszünteti. A 28. sz. vonat, mely utóljára f. évi októberbő 31-én közlekedik, indul Budapest-ről este 7 óra 45 perccor és érkezik Budapest-Kelenföldre este 8 óra 17 perccor, a 25. sz. vonat, mely utóljára f. é. novemberbő 1-én közlekedik, indul Budapest-Kelenföldről reggel 5 óra 47 perccor és érkezik Budapestre reggel 6 óra 20 perccor.

— A magy. kir. államvasutak által üzembe vett vinkovce-brckati helyi érdekű vasut megnyitása napjától kezdve, az ezen vasutnak személy, valamint áru díjazására lép életbe. Ezen díjazások a magy. kir. államvasutak díjazásai osztályában kaphatók.

— Magyar vasuti kötelek forgalom. A magyar vasuti kötelek II. részének X. díjazásai fizetését f. é. október 20-ától kezdve „Független” lép életbe, mely a magy. kir. államvasutak, a szab. oszt. államvasutáraság és a magyar észak-keleti vasut különféle, valamint az első magyar gáscországi vasut Nagy-Mihály állomásáról vas-és aczélra nézve (a magyar-écsországi forgalom számára Vidrányra) (határszél) átmenetileg a következő kivételes díjazásokkal tartalmazza. 1. Horodának, vagy tartánykocskba feladásra kerülő szes s szállítására nézve, ha fuvarlevél és kocsinkint legalább 10,000 kgr. kerül feladásra, illetve, ha szállítási díj ezen mennyiség után fizetetik; 2. az I. részben foglalt áruosztályozás szerint A. és B. osztályba tartozó vas és aczél (darabonként 6.3 méter hosszúságig) vas-vasöntvény és aczél áruok szállítására, ezen ármezíkeknek tetszés szerinti mennyiségben, továbbá fuvarlevél és kocsinkint 5000 s illetve 10,000 kgr. mennyiségben történő feladás, illetve e mennyiség utáni díjfétes mellett; 3. hajlított fából készült butorok szállítására; 4. gyorsszállítmányként feladásra kerülő élesztő küldemények számára, végül 5. Máramaros-Szigeten feladásra kerülő kénasav, továbbá áruvas szállítására. E „Független” a magy. kir. államvasutak díjazásai osztályánál kapható. Budapestben, 1886. októberbő 18. Az igazgatóság.

Szociális.

(B.) Készaru nagyban 26,50, kicsinyben 27.—, hordó nélkül per 100 liter %.

Budapesti gabnatósszé.

Gyenge kínált, tartózkodó vételkedv, lanyha irányzat, 10,000 mm. forgalom, változatlan árakkal. Tengeri 5 krral magasabb. Őszi buza 8.75—8.76, tavaszi zab 9.12—9.14, új tengeri 6.28—6.25, tavaszi zab 6.61—6.63.

Budapest, október 21. (Az „Aradi Közlöny” eredeti távirat.) Az esti tőzde szerdai árfolyamai: Magyar arany-árjadék 103.82, magyar papírárjadék 92.90, magyar hitelbank 289.—, osztrák hitelbank 283.60, London 126.35, Páris 49.45.

IDEGENEK NEVSORA.

(Október 21.) Fehérkereszt-szálló. Wauer N. birt., Lippa. Reiner J. ügyvéd, Temesvár. Salamon M. kereskedő, Becs. Hasenblos J. keresk., Gurahoncz, Ernát József, keresk., Neuzsaz. Kőzár-szálló. Kralovetz J. örnagy, Temesvár. Dr. Noszka A. tanácsos, Bpest. Vanich Gy., jegyző, Sijmánd. Erling V. tanító, Orlak. Braun F. keresk., Kisménd. Bauehüller J., Orlak. Düren. Háromkirály-szálló. Lorád F. jegyző, Szt. Anna. Wanims K., jegyzőség, Sijmánd. Sufelder K., bérlo, Branyicska. Freund D. keresk., Kis-Isztor. Marics Ede, keresk., Borosjénő. Leopold S. keresk., Bpest. Fluier J., pintér Gyorok. Aranykúlos-szálló. Gáborher Antal, főbíztos, Temesvár. Vinkovcei N. keresk., Temesvár. Tihcher-szálló. Lonovics Ignác, neje, Dombegyházi. Ilyerovits Gunstvárné, hivatalnok neje, Jermeg. Petrovits N. ügyvéd, Nagylak. Hartig Ede, utazó, Becs. Tótorics J., utazó Újvidék. Aranyországi-szálló. Hollak Gusztáv, birt., Acuzca. Ifj. Issekutz István, birt. M.-Pécska. Temesvár. Pál, birt. Kumagota. Meincsek József, gazdaszisz, Kis-Osz. Kreiter Ferenc, gazdaszisz, Szt.-Anna.

Arad városi színház.

Folyó sz. 21. 1. kisbérlet. 19. szám. Péntek, 1886. októberbő 22-én.

A jó barátok.

Vigjáték 4 felvonásban. Irtá: (Sardou) Viktor. Fordította: Szerdahelyi Kálmán. (Benedek Krecsányi.)

Személyek:

Tholosan, orvos — — — — — Császár Imre
Causseid, házilajdonos — — — — — Makó Lajos
Czeccilia, Causseid neje — — — — — Hunyváry Margit
Marecs, magasztos — — — — — Fenyérvy Mór.
Rafael, Marecs fia — — — — — Krecsányi Géza
Vignearu, városi tanácsos — — — — — Borárd Gyula
Vignearu — — — — — Siponé
Maurice — — — — — Somló Sándor
Abdallah, szav — — — — — Sárdy Sándor.
Lancelot, adószedő — — — — — Pesty Károly.
Lőrinc, kertész — — — — — Gyórs Alajos.
Emilia, Czeccilia mostoha leánya — — — — — Havas Aranka.
Jenny, szobalány — — — — — Závadszky Teréz.

Kezdeté 7, vége 10 órakor.

Felolós szerkesztő: Hindy Árpád.

Közlekedés.

	A vonat	
	ind. Aradról	érk. Aradra
Csahai vegyesvonat . . .	regg. 6.20	d. u. 6.28
Budapesti személyvonat . . .	d. u. 12.31	d. u. 4.10
vegyesvonat . . .	regg. 9.17	este 5.45
Erdélyi vegyesvonat . . .	este 6.15	este 8.42
személyvonat . . .	d. u. 4.00	d. e. 11.45
Temesvári vegyesvonat . . .	regg. 6.05	regg. 9.27
vegyesvonat . . .	d. u. 5.48	este 8.10
Borosszebi vonat . . .	regg. 6.25	regg. 9.28
vegyesvonat		

BUDAPESTI TŐZSDE.

Október 20.

	Pénz	Aru		Pénz	Aru		Pénz	Aru
M. kir. aranyár. adóment. 4%	103 80	104 10	Magy. orsz. bankrésztvény-társaság	—	—	Pesti közúti vaspálya	467	469
M. vasúti köl. 120 frt o. é. (300 fr.) 5%	92 50	93 10	Oszt. hiteltézet	280 50	280 70	Pesti közúti vasp. élvezet jegyek	265	270
M. v. köl. 120 frt egyes dbkban	151 50	152	Oszt. magyar bank	865	870	Budapesti III. ker. takarékp.	90	—
M. 1869. kel. v. á. kötv. (els.) adóment. 5%	151 50	152	I. magyar iparbank	149 50	150 50	Országos központi	500	505
M. 1873. kel. ár. v. ez. (els.) adóment. 5%	100	100 50	Pesti éresk. bank	652	655	Pesti hazai első	7600	7650
M. 1876. kel. aranyban (els.) adóment. 5%	127 50	128 50	Bécsi bizt. társulat	207	208	Egyesült Budapest fővárosi talp.	445	450
M. kir. nyeresémi-kölcsön 100 frt 50 frt drbjá	120	121	Bécsi élet- s jár. bizt. társ.	210	220	Magyar ált. takarékp. részvény	80 50	81
Tiszai és szegedi kölcsön 4%	124 25	124 75	Első magy. általános bizt. társ.	3120	3140	Alagut	148	150
M. k. földtm. kötvények 5%	104 25	105 25	Fonciere pesti bizt. társ.	68	69	Általános waggon kölcs. társaság	73 50	75
1867. zárad. 5%	104 25	105 25	Magyar-francia bizt. társ.	196	197	„Franklin”-társulat	206	208
M. k. földtm. kötvényektemei 5%	104 25	105 25	Pannónia vissz. társ.	855	870	Ganz és társa vas. és gépgyár	800	810
1867. zárad. 5%	104 25	105 25	Concordia malom	472	480	Gschwindt-féle szeszgyár	370	375
M. k. földtm. kötvények horvát-ors. 5%	104 25	105 25	Első budapesti malom	1120	1140	Gyapj. és biz. I. magyar	265	270
M. k. földtm. kötvények erdélyi 5%	104 50	105	Erzsébet malom	218	219	Keresked. épülete	650	—
erdélyi jelz. urb. vk. (100 forint) 5%	93 50	99	Hengermalom	593	600	Könyvnyomda „Atheneum”	550	—
Szőlődezmavált. kötv. (100 frt) 5%	98 50	99 50	Luiza malom	290	295	Pesti	1190	1140
Pest városi kölcsöne 1870. évből 6%	106	106 50	Molnár és sütők malma	355	390	Köszémb. és téglagy. (Drasche)	240	242
1871. évből 6%	109	110	Pannónia malom	790	810	Neuzetközi waggon-kölcsön-részvényszerűség	71	73
Budapesti f. 1880. kölcsöne 6%	101 25	102	Viktoria malom	250	260	Pesti építő-társaság	—	—
Budapesti bankégs. részvén. 5%	101 25	102	„Adria” m. tengeri hajóz. részv. t.	188	189	Rimamurány-salgótarj. vas. rvt. s.	86	86 50
Magy. ált. hitelbank	289 50	290	Alföld-fiumei vasut 5%	180 50	181 50	Salgótarjani köszémb.	150	152
Magy. jelz. hitl. II. kib. in. elismv.	139	139 50	Báttaszék domb-zákány vasut 5%	109	119	Schlick-féle vas. és gépgyár	157	188
Magy. lez. és pénzváltó	97 50	97 75	Déli vasut 5%	172 50	173 50	Schlick-féle vas. és gépgyár II. kib.	—	—
			Erdélyi vasut 5%	185	186	Serfőzde első magyar	890	900
			Győr-sopron-ebenfurti vasut 5%	—	—	Sertészhaló	298	300
			Kassa-oderbergi vasut 4%	150 50	151 50	Sósuti kőánya	—	—
			Magyar galiczi vasut 3%	175 50	176 50	Spódi- és csontlisztgyár	175	—
			M. ny. v. (sz.-győr-grázi vasut 3%	179 50	171 50	Szálloda-részvénytársaság	105	106
			Oszt. államvasut 3%	241	242	Tegla- és mészegző ujlaki	181	183
			Pécs-bacsi vasut 3%	—	—	Török dohányrészvény	54 50	55
			Tisza-vidéki vasut 3%	250 50	251 50	Gótzéglagyár kőányai szel. nélk.	250	252
			Oszt. dunagőzhajózási társ. 3%	375	380	M. jelz.-bank ny. kölcsönkötv. 5%	102 50	103

BAZILIKA SORSJEGYEK,

eredeti darabokban,
a napi árfolyam szerint, valamint
részletfizetésre
különbé csoportokban alólírottánál kaphatók.

Wallfish Armin,
bank- és váltó-üzlete Aradon.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettek.

Árverési hirdetés.

Solymos község tulajdonát képező „Kleuczka” nevű és 25—26. sz. vasúti órházak között lévő **kőtermék (kőbányák) f. é. október 30-án,** d. e. 9 órakor a solymosi körjegyzői irodában megtartandó nyilvános árverésen egy vagy több évre haszonbérbe fog adatni.

Solymos, Aradmegye, 1886. okt. 20.

Papp Gábor,
körjegyző.

Hirdetés.

Ezennel közhírré tétetik, hogy mindazon ház és telektulajdonosok, kik telkeiken jó ivóvizet tartalmazó kutakkal bírnak, — kötelesek megengedni, hogy a házaikon kívül, élvezeti célokra mások is házi édenyekben a kutakból vizet nyerhessenek.

Kelt Arad sz. kir. városi járány-bizottságának 1886. október 16-án tartott üléséből.

Institoris Kálmán,
h. jegyző.

CACAO és CHOCOLADE

VICTOR

SCHMIDT & SÖHNE

melyek az első bécsi konyhaművészeti kiállításon a legmagasabb díjjal, a kitüntetési oklevéllel lettek megjutalmazva, csak hatóságilag beiktatott védjegyük és cégük alatt valódiak. Kapható minden hírneves kereskedő urnál és csemegekereskedőnél, **Aradon**

ELIAS ARMIN urnál.
Vidékre postai utánvételre küldetnek szét.

Victor Schmidt & Söhne,
sz. kir. orsz. enged. gyárosok.
Gyár és központi széküldési hely: **Bécs,**
V. Alteggasse, Nr. 48. (a déli vasut mellett.)

Kincsem-sorsjegyek kaphatók a lap kiadási hivatalában.

Kincsem 1 sorsjegy 10

Sorsjegy 1 sorsjegy 10

Pénznyeremény készpénzben

50.000 Ft

10.000 Ft, 5000 Ft 20% lev. 4788 pénznyeremény.

A magyar lovar-egylet sorsjegy-irodája: Budapest, váci-utca 6. sz.

FELTÜNET KÉLTŐ HIRDETÉS.

A 88 év óta fenálló

csász. és kir. szabadalm.

ezelőtt **Lichtenauer özv. és fiai** öz. és alatti

szőnyeg- és takaró-gyár
raktárá által szétküld

létakarókat,
melyek 185 cm. hosszuk, 130 cm. szélességűek, elköp. talán minőségben, szét alappal és élénk bordúrokkal körülbelül 3 kilo netó súllyal. o. é. 1 ft-ugyanazon magyság, legfin. prima 1 ft 50 kr. minőségben

Kénsárga hárkos-takarók,
hatszoros kék vagy fekete-piros bordúrral, körül. méter hosszú, körül. 1 1/2 méter széles. Kitűnő minőségben. darabja o. é. 2 ft 25 kr.

Ezen takarók teljesen szagmentesek, igen vastagok, tehát ágytakarók és szőnyegeknek sat. sat. igen alkalmasak.

Továbbá adunk a meddig a készlet tart:

Jute-szőnyeg-maradékokat,
a leszelb alaprajzokkal, 10—13 méter hosszuk, egy maradek függönyök, melyek két szárny, egy draperia és két összefogó-lalóbbi állanak o. é. 1-75

Ágytakarók " " 1-50
Asztaltakarók " " 1-75

Szőnyegek minden minőségben raktáron vannak.

Valamennyi eladásra kerülő áru kifogástalan és ezért jótállás vállalatik.

Meg nem felelő dolgok vonatkozás nélkül visszavetettek. Szétküldés utánvételre. 589-4-5

Czím: **Ezelőtt Lichtenauer özevény és fiai,**
Bécs. I., Rothenthurmstrasse 14.

Visszarvétési hirdetés.

Közhírré tétetik, hogy a ménes-szt.-annai kincstári uradalomhoz tartozó **csicsér-mondorlaci italmérés-i-jog**

1886. évi november 1-től 1889. évi október 31-ig terjedő 3 évi bértartamra leendő haszonbérhadás végett az aradi m. kir. jószágigazgatóságnál (Deák Ereczene-utca 33—34 sz.) **1886. évi október hó 30-án, délelőtt 10 órakor** Kaufmann Sámuel és fia kárára és veszélyére visszárverés tartatik, melyre bérelni szándékozik 10 százalék bánatpénzzel ellátva meghivatnak.

Kaufmann Sámuel és fia ezen visszárverésből kizártnak.

Kikiáltási ár évenként 1190 frt.

A feltételek a hivatalos órákon az irt helyen megtekinthetők.

Arad. 1886. október hó 19-én.

M. kir. államjóságigazgatóság.

A téli idényre!

Teljes tisztelettel értesitem nagyrabecsült vevőimet és a t. közönséget, hogy a legújabb árucikkkel dusan eláttam

kézmű-, rövid-, norinbergi-, fehérmű s gyermekjáték üzletemet,
melyek mesés olcsóság és finomságoknál fogva felülmulthatatlanok.

Egy vég vászon 30 rőf 4.50, 5. 5.50, 6. 15 frtig. Különbé finom vásznak rófe 12, 14, 16, 20, 25 kr. Oxford és zephir 18, 20, 22, 26, 30-ig. Cartonok 16, 18, 20, 25, 30. Kockázat és szines szövetek 16, 20, 25, 30, 40, 60. Fekete ternő 6/8, 7/8, 65, 80, 90. 1. 1.20 Törülközők 15, 18, 20, 25. Asztalkendők és pohár-törülők 20, 25, 30. Asztalterítők 40, 60, 1. 1.20, 1.50, 2. Dolgozó ingek 60, 80, 1. Finom chiffon-ingek 1. 1.20, 1.50, 1.60, 1.80, 2.40. Finom Oxford és Creton-ingek 1. 1.20, 1.50, 1.80. 2. Lábravalók 60, 70, 80, 1. 1.20. Női ingek 65, 80, 90, 1. 1.20, 1.50, 1.80. Éji corsetták 70, 80, 1. 1.20, 1.40, 1.60. 2. Fehér és szines alszoknyák 80, 90, 1. 1.20, 2. Gyermek ingek, minden árban és nagyságban. Mell-fűzők 60, 65, 80, 2. 2.50, 3. Legújabb nyakkendők 14, 18, 20, 25, 30, 40, 1 frt. Nap- és esernyők 90, 1. 1.20, 1.50, 2. 2.50, 3 frt. Utazó bőröndök és táskák 85, 90, 1. 1.20, 1.50, 5 frt. Sétapánczák 10, 15, 20, 30, 40, 50. Gyermek- és férfi kalapok 1.20—4 frt. Dolgozó sapkák 2, 3, 30, 40, 50. Kézi kosarak 25, 30, 40, 50, 60. 2. Harisnyák 10, 13, 18, 20, 25, 30, 40, 50. Nagy választéku gyermek- és női ruhák, gépész öltönyök, paplanok, csipkék, gallérok, szallagok, rücsök, organu, chirtingek, gombok, zsinórok, halcsontok, pamutok, czernák, fehér zsebkendők, keztük, papucsok. Mindenemü penezes, dohány és szivartárczák, asztal és tollkészek, kanalak, fog, haj és ruhakéfék, illatszerek, albumok, varróeszközök, fésűk, tükrök, mell-tük, nadrágtartók, harisnyakötők, valódi selmeci pipák, tajtékpipák, szivarszipkák, poharak és csemege-tányérok.

Ezekon kívül felhívom a t. közönség figyelmét az annyira megkedvelt **5, 8, 10, 15, 20, 25 krajozáros kiállítási bazaromra,**
mely a legszebb és a legváltékosabb tárgyakból van összeállítva.

Postai megrendelések pontosan teljesítettek. Csomagolás ingyen.

A t. közönség pártfogásáért és látogatásáért tisztelettel eszedem:

KILÉNYI ADOLF.
Arad, főtér, Arena-épület, a „kék golyó”-hoz

Nagy bútorraktár.

Ifj. Kézsmárky István,
Aradon, főtér, kaszinó épület, a minoriták temploma átellenében.

Ajánlja **dusan berendezett bútorraktárát**

mindennemű szalon, ebédlő s hálószoba berendezésekből, valamint fénytelen diófa, és tölgyfa bútorait. Szállodai és fürdői berendezések, ugy menyasszonyi kelengyék elkészítése jutányosan, gyorsan s pontosan eszközöltetik.

Ugyanott egy jó erkölcsű fiu tanoncznak fölvétetik.